11191

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet.
Bibliogr. Tarnybos

LIETUVIU ENCYCLOPEDIA
1162 WALNUT STREET
DANVILLE, ILL. 61832

DARBININKAS

L. NR. 57. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPIŪTIS - AUG., 31, 1965 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

LBJ naujas žygis tiltų statyboje su komunistais

Amerika gyvena džiaugsmu dėl astronautų kelionės, seka gyvėjančią akciją dėl Vietnamo derybų, pastebi sumanymą nauja nuolaida laimėti Sovietų palankumą

LBJ politikoje tiesti ūkinių bei kultūrinių mainų tiltus numatomas naujas žingsnis —palengvinti Amerikos kviečių pardavimą komunistų valdomiem kraštam. N.Y. Times pranešimu, **prezidentas numato atšaukti potvarkį, kad Amerikos kviečiai būtų išgabenami Amerikos laivais.**

Tokis potvarkis atsirado 1963, kada prez. Kennedy leido parduoti Sovietam kviečių už 116 mil. dol. Tada unijos pareikalavo, kad parduoti kviečiai būtų išvežami Amerikos laivais. Prezidentas ėmėsi kompromiso — skyrė, kad pusė parduotų kviečių būtų Amerikos laivais išvežami. Bet Amerikos laivais pervežimas yra brangesnis, o Sovietai nenorėjo mokėti papildomai 11-15 cn. už būšelį, tad buvo numatyta primokėti tą skirtumą 7 milijonus iš valstybės iždo. Prezidentas žuvo pardavimo nebaigus.

Dabar pardavimas atgijo iš naujo. Sovietai vėl pirko iš Kanados kviečių už 450 mil., iš Argentinos už 54 mil. **Amerikos eksportininkai taip pat nori iškišti savus kviečius, kurių atsargoje yra 800 mil. bušelių.** Per senatorius tų valstybių, kuriose auginami kviečiai, eksportininkai spaudžia, kad reikalavimas kviečius pervežti Amerikos laivais būtų atšauktas. Juos remia taip pat viceprezidentas Humphrey, kuris yra prezidento patarėjas žemės ūkio reikalais. Iš kitos pusės prekybos laivyno jūrininkai priešinasi. Juos remia unijų prezidentas George Meany. **Meany remia labiau politiniais sumetimais, nes jis priešingas prekybai su komunistais.** Taip LBJ atsiduria tarp darbo ir kapitalo interesų. Jam pačiam čia svarbus ypačiai politinis interesas laimėti Sovietų palankumą.

Po nuolaidos Jungtinėse Tautose, tokio palankumo turėjo pelnyti konsulatų sutarties tvirtinimu, bet ji sukliuvo senate. Nauja nuolaida turėtų būti dabar kviečių prekyba. **Tik patys Sovietai iš savo pusės nerodo jokių nuolaidų.** Priešingai, sustiprino tarp savo gyventojų kaltinimus Amerikai ir pasisakymus prieš pačius kultūrinius mainus, provokuodami tų mainų Amerikos pareigūnus, kaip tai nutiko Minske Amerikos architektūros parodoje.

ATSTOVO J. KAJECKO PAREIŠKIMAS VALSTYBĖS DEPARTAMENTUI

Ryšium su Suslovo padarytais partiškimais Vilniuje, š.m. liepos 17 d., minint Lietuvos pavergimo 25 m. sukaktį, Lietuvos atstovas Vašingtone yra įteikęs Valstybės Departamentui atatinkamą notą. Joje paaiškinta, kad sovietinis režimas buvo Lietuvoje įvestas Raudonosios Armijos pagalba. Notoje pabrėžta, kad tai padaryta sulaužant duotus Lietuvai iškilmingus pasižadėjimus gerbti jos teritorinį integralumą ir politinę nepriklausomybę.

LBJ SPAUDOS KONFERENCIJOJE: "Vyrai, kurie kovoja kare nėra pasidalinę į respublikonus ir demokratus".

LBJ INICIATYVA: užsieniuos ir namie

Prezidentas padidino iniciatyvą Vietnamo klausimu. Per tarpininkus veikia Sovietus už derybas dėl Vietnamo. Rugsėjo 1 pasiuntė valstybės sekr. pavaduotoją Ball pas de Gaulle taip pat dėl Vietnamo derybų. Veikia ir per J. Tautų gen. sekr. U Thant.

Namie stiprina palankumą asmeniniais santykiais. Taktingai atsiliepė dėl respublikonų "baltosios knygos", kurioje kritikavo vyriausybės politiką dėl Vietnamo. Atsiliepimu respublikonai buvo patenkinti. Pasikvietė į Baltuosius Rūmus buv. prez. Eisenhowerį ir teiravosi jo patarimų. Telefonu kalbėjosi su Goldwateriu, kvietė "kavos" išgerti (tas atsakė kavos negeriąs, bet Cocos—mielai). Abiem pasiūlė siuntinėti CIA paruošiamus pranešimus apie politinę padėtį. Lygina santykius ir su sen. Robert Kennedy. Taip raminama atmosfera namie.

BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

— **Prezidentas** rugpiūčio 29 ligšiolinį paštų valdytoją John A. Gronouski paskyrė Amerikos atstovu Lenkijoje. Gronouski lenkiško kilimo. Paštus pavedė Lawrence F. O'Brien ligšioliniam savo patarėjui ryšiam su Kongresu.

— **Arthur J. Goldbergas,** atstovas JT, turįs visišką prezidento pasitikėjimą užsienio politikai vadovauti. Jei Rusk pasitrauks, jo vietoj galės atsiti Goldbergas, — samprotauja R. Evans ir R. Novak (H. Tribune).

— **Kandidatu į viceprezidentus** 1960 Johnsoną įkalbėjęs Atstovų rūmų pirmininkas Rayburn, kuris baiminosi, kad kitaip gali laimėti Nixonas rinkimus. Taip dabar aiškina Rayburn biografai.

— **Johnsono politiką** Vietname rėmė birželio vidury 48 procentai, dabar 57, buvo priešingi 28, dabar 25. Toki Gallupo duomenys.

DOMININKONŲ RESPUBLIKOJ PO 4 MĖNESIŲ

Dominikonuose karinė junta kapituliavo Amerikos spaudžiama — Amerika nutraukė piniginę paramą, kai junta nepriėmė Amerikos Valstybių Organizacijos siūlomos laikinosios vyriausybės. Rugpiūčio 30 junta paskelbė pasitraukianti ir perleidžianti valdžią laikinajai vyriausybei su Hector Garcia-Godoy prieky. Jis turi įvykdyti rinkimus 1966 gegužės mėn. Ligšiolinės juntos kautynės su prokomunistais atsiėjo 2,500 gyvybių.

STREIKAI

Prekybos laivyno jūrininkų streikas, trukęs 75 dienas, sutarta baigti šį ketvirtadienį. Tačiau 99 laivai turės pajudėti tik susitarimą unijai patvirtinus.

— **Plieno unijų** derybos rugpiūčio 29 nutrūko. Streikuos 10 plieno kompanijų — 350 darbininkų. Prezidentas streiką 8 dienom atidėjo.

VIETNAME: derybos ir bombos

Sustiprinta veikla už derybas dėl Vietnamo. Amerika palaiko siūlymą deretis be jokių sąlygų. Į šiaurės Vietnamo reikalavimą, kad Amerika pirma pasitrauktų iš Vietnamo, duota suprasti, kad **galėtų būti svarstoma galimybė palaipsniui mažinti karinę įtampą: Amerika nustotų bombarduoti š. Vietnamą, jei jis atitrauktų diviziją iš p. Vietnamo.** Komunistai lig šiol visas derybas atmeta. Tad kariniai veiksmai eina toliau.

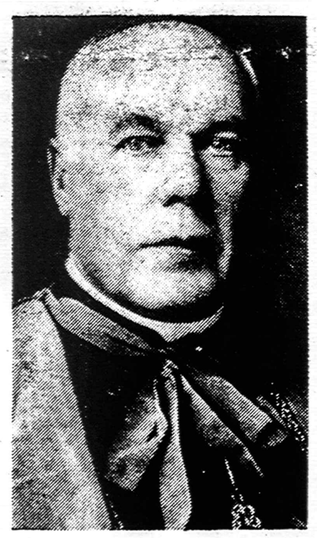
Amerika skardenasi, kad karinį spaudimą sustiprins—B-52 bombonešiai kasdien bombarduos p. Vietname komunistų pozicijas. Tam tikros spaudos pūstas aiškinimas, kad šie bombonešiai bombarduoja be pasisekimo, pasirodė neteisingas. Didžiosios bombos pasiekia komunistų slėptuves bei įtvirtinimus ir verčia juos trauktis iš pozicijų.

Komunistai, praląimėję didelio masto kautynes, keičia taktiką: grįžta vėl prie mažesnio masto puolimų ir teroro.

— **Bedarbių** šiuo metu vyresnių per 20 metų yra 3.1 proc., vyresnių per 25 metus 2.8 proc. **Kas nepriklausomybės taip pat nenori.**

— **Kainos Amerikoje** kyla maistui, drabužiam, avalynei, batam. Turės kilti reikalavimas ir atlyginimus didinti.

Mirė Latvijos vyskupas Urbšs

LATVIJOS VYSK A. URBŠS

Ispanijoje, Monserrate, mirė vysk. Antonijs Urbšs (Antanas Urbšas), Liepojos diecezijos ordinaras, Šv. Sosto asistentas, gyvenęs tremtyje. Vyskupu jis buvo įšventintas 1938 Rygoje, įsteigus naują Liepojos diecezją. Velionis buvo kilęs iš Pandėlio, Rokiškio apskr.; gimęs 1879 vasario 29. Baigęs Petrapilio dvasinę seminariją, visą laiką kunigo pareigas ėjo Latvijoje — buvo vikaru, klebonu, dekanu. Gerai kalbėjo lietuviškai ir palaikė su lietuviais artimus ryšius. Pirmojo pasaulinio karo metu buvo lietuvių komiteto nukentėjusiem nuo karo šelpti įgaliotiniu. Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, susidarius aplink Liepoją vadinamam 'karo katilui', kur vokiečiai išsilaikė ligi karo pabaigos, turėjo iš tos pavojingos srities pasitraukti į Vokietiją. Vėliau nusikėlė į Ispaniją; ten ir mirė.

GRAIKIJOJE krizės laukia ir Maskva

Graikijoje vyriausybės krizė tęsias nuo liepos 15, kada karalius atleido iš min. pirmininkų 77 metų Papandreou. Atleistasis kliudo sudaryti naują vyriausybę, reikalaudamas, kad būtų arba jis grąžintas arba paskelbti nauji rinkimai. Karalius nesutinka. Paskyrė jau tris ministerius pirmininkus, bet jie parlamente negavo pasitikėjimo. Negavo ir paskutinis min. pirm. Tsirimokos.

Sovietai padėti kursto ir nori ja pasinaudoti. Parlamente 22 prokomunistai eina su Papandreou. Paskutiniu laiku atkreipta dėmesio, kad Sovietai grąžino į Graikiją 23 graikus komunistus, buvusius partizanus. Jau anksčiau buvo grąžinti 12,000 Tai armija būsimom riaušėm.

KULTŪRINIŲ MAINŲ VARDU

Sovietai rugpiūčio 26 Minske sudėmė Amerikos pilietį Nipanich, kuris buvo ten Amerikos architektūros parodos gidas. Kaltino, kad Nipanich buvęs vokiečių saugumo agentas ir tarp rusų belaisvių verbavęs šnipus. Amerika kaltinimus paneigė. Pareigūnas buvo paleistas. Bet Izvestija atsiliepė prieš pačius kultūrinius mainus: girdi, koki gali būti kultūriniai santykiai, jei toki jiem atstovauja.

(Suėmimo gali būti ir kita priežastis, Sovietų labai praktikuojama: suima amerikietį, reikalauja, kad jis imtų šnipinėti sovietam, jei ne, grasina iškelti tokius ir kitokius jo nusikaltimus praeityje. Pats Nipanich į Ameriką atvyko 1950, pilietybę gavo 1958).

— **Kongresas ima rodyti** daugiau pasipriešinimo prezidento projektam: 'darbo teisės' panaikinimui, t.y. prezidento projektui, kad į darbą būtų priimami per unijas; imigracijos pakeitimui, Washingtonui savivaldos davimui, minimum atlyginimo iš 1.25 iki 1.75 pakėlimui.

MES REIKALINGI NAUJO FRONTO...

Politika, ūkis tik viena santykių dalis, ir joje lengvesnė koegzistencija. Gilesnė kova yra ideologinė, ir jos atskiri ženklai kyla aikštėn

Tarp Amerikos katalikų intelektualų apie komunizmą ir enciklikas

Tarp Amerikos katalikų intelektualų nuomonės dėl komunistų taip pat yra susidrumstusios kasdieninės spaudos įtakoje. Mėgina aiškintis diskusijose, simpozijumuose. Fordhamo universiteto žmonių iniciatyva N.Y. Times rūmuose buvo surengtos diskusijos popiežiaus Pauliaus VI enciklikos "Ecclesiam suam" metinėm.

Robert Morris, buvęs senato vidaus saugumo komisijos juriskonsultas, dabar Texas universiteto prezidentas, skyrė Amerikos katalikam uždavinį — neutralizuoti nusistatymą komunizmo atžvigiu tose srityse, kurios turėtų būti mūsų atrama — švietime, biznyje, netgi tarp atskirų tiek pasauliečių, tiek ir kunigų mūsų bažnyčios viduje.

Vokietijoje — "trečioji bažnyčia", siekianti, kad viešajam gyvenimui tevadovautų ateizmas

Vokietijoje protestantai ir katalikai yra pagrindinės religinės bendruomenės — bažnyčios. Kalbama dabar apie "trečia bažnyčią". Tokiai pretenzijas turinti "Humanistų unija".

Kas tai? Pirmiausia, tai atviri ateistai. Į uniją jie atrenkamai iš intelektualų, akademikų, studentų, artistų menininkų. Ypačiai verbuojami pasitraukę iš katalikų ar protestantų bažnyčių. Organizaciniu atžvilgiu unija nėra uždari rateliai, kaip tai yra masonų. Ji nori būti atvira, plėstis. Skelbti karo katalikam ar protestantam nenori; bet nori sumažinti jų įtaką iki tiek, kad viešajam gyvenimui tevadovautų ateizmas.

Ateistų unijos iniciatorius yra Gerhard Szczesny, buvęs Muenchene Bavarijos radijo kultūrinio skyriaus redaktorius. Nuo 1962 veikia jo įsteigta leidykla. Kasmet leidžia po keliolika nygų. Leidžia metraštį "Club Coltaire". Tarp bendradarbių ieško tokių ateistų autoritetų kaip Bertrand Russell.

Kelias tikram nusistatymui yra nurodytas "Ecclesiam suam". Enciklikos paskatinimai šalina defetizmą ir didina viltį. Ragindamas organizuoti pasipriešinimą "kairiųjų įtakai", R. Morris kalbėjo: "Mes reikalingi naujo fronto, naujo pasipriešinimo ir pasiaukojimo. Komunistai nesileidžia į kompromisus ir eina iš laimėjimo į laimėjimą. Nėra pagrindo, kad mes taip negalėtume daryti".

Reikalą neutralizuoti katalikam primestą nusistatymą dėl komunizmo parėmė ir **John Lautner,** buvęs komunistų partijos saugumo pareigūnas, o dabar konvertitas ir vyriausybės ekspertas komunizmo reikalais. "Jei komunistų partija galės neutralizuoti katalikų nusistatymą komunizmo atžvilgiu, ji bus laimėjus". Komunistų partija, kaip tvirtino kalbėtojas, naudojasi popiežiaus Jono XXIII enciklika "Pacem in terris". Enciklikos mintis jie iškreipia, ir Pauliaus VI enciklikos "Ecclesiam suam" didžioji reikšmė ta, kad ji parodo, kas buvo padaryta su "Pacem in terris".

Popiežiaus Pauliaus VI reikšmę nušviete iš kitos pusės **dr. Helen Lahey,** religinės informacijos pareigūnė Jungtinėse Tautose. "Sovietų Sąjunga Jungtinėse Tautose nesibaimina Jungtinių Valstybių, nes žino, kad pastaroji eis į nuolaidas. Bet Sovietų Sąjunga baiminasi Vatikano, nes žino, kad esminiais reikalais jo nuolaidų nebus. Sovietai turi respekto Vatikanui kaip dvasinei jėgai".

Socializmas dabar yra nacionalizmas plus diktatūra

Po antrojo pasaulinio karo mėtoma pagaliais į nacionalizmą — beveik tiek pat kaip į hitlerizmą. Nepaslaptis betgi, kad vidurio ir rytų Europoje, pavergtoje Sovietų Sąjungos, didžiausios rezistencijos okupantui parodo tie, kurie yra įkvėpti "nacionalizmo" dvasios.

Dabar pasirodė Bertram D. Wolfe knyga "Marxism: One Hundred Years in the Life of a Doctrine". Joje aiškinama, kad Markso paskelbtą "pirmą internacionalą" iškreipė jo mokiniai visoje Europoje —kiekvienas pagal savo nacionalinius interesus. Ir dabar aštriausi marksistai tiek Kremliuje, tiek Pekinge, o taip pat ir atsilikusiuose kraštuose Azijoje, Afrikoje, lotynų Amerikoje yra sykiu ir aštriausi nacionalistai. "Patriotas", "Tėvynė" yra "Pravdos" mėgstamiausi žodžiai. Atsilikusiuose kraštuose, autoriaus teigimu, socializmas reiškia nacionalizmą ir diktatūrą. Taip yra ir Rusijoje ir Kinijoje.

SOVIETUOSE PRIEŠ "NIHILIZMĄ"

Komjaunimo pirmasis sekretorius Sergei P. Pavlov rugpiūčio 29 Pravdoje vėl kaltino rašytojus dėl "nihilizmo", "nesveikos kritikos" sovietiniam gyvenimui. Reikalauja, kad literatūra padėtų kurti sovietinį žmogų. Ta kritikos banga persimetė ir į spaudą Lietuvoje.

— **Adenaueris dalyvauja** Vokietijos rinkiminėj kovoj. Amerikos spauda atkreipė dėmesį, kad Adenaueris kaltina Ameriką. Esą Amerikos atominė politika gresia "išduoti Europą Rusam".

— **Vatikano II susirinkimo** ketvirtoji sesija prasidės rugsėjo 14. Daugiausia dėmesio traukia būsimieji pasisakymai dėl "tikėjimo laisvės" ir dėl žydų atsakomybės už Kristaus nužudymą.

Po sėkmingos astronautų kelionės

Po laimingo astronautų kelionės 11 dienų bus tiriama jų sveikata, tiriami ir jų pastebėjimai. Viso pasaulio spauda įvertino jų laimėjimus. Sovietai "persivertė per galvą": pradžioje aiškino, kad nors astronautai neparuošti, jiem įsakyta leistis į kelionę ir pralenkti Sovietų laimėjimus. Paskui aiškino, kad sovietų laimėjimais pasinaudodami amerikiečiai vykdą savą kelionę; dar paskiau jau skelbė, kad astronautai vykdą karinį šnipinėjimą. O paskiausiai užmiršo, ką buvo rašę, ir jau skelbė sveikinimus dėl laimingos kelionės.

BENDRUOMENĖS RYTŲ APYGARDŲ PIRMININKAI: St. Griežė-Jurgelevičius (Bostonas), J. Šlepetys (New Yorkas), dr. P. Vileišis (Waterbury), J. Jasaitis (c. vald. pirm. Chicaga), J. Dilys (Newark). Nuotr. V. Maželio

Aš buvau pasmerkta mirti...

Viena iš paskiausiai išvykusių iš Lietuvos į Vokietiją yra moteris jau 67 metų. Ji atvyko pas vyrą, galėdama įrodyti, kad jos vyras yra vokiečių kilimo ir gyvena Vokietijoje. Savo pergyvenimus nuo bolševikų antro atėjimo į Lietuvą ji papasakojo paprastais, nuoširdžiais, rūstaus realizmo žodžiais. Dėkodami Vokietijoje J.V. už tarpininkavimą su naujai atvykusia, pradedame jos pergyvenimų istoriją.

PIRMI GRĮŽĘ RUSAI

Tai buvo 1944 spalio 3. Pats bulviakasis. Frontas buvo nutolęs. Nors kareivių dar buvo miškuose, bet didesnio susišaudymo nebuvo jau girdėti. Baimės apimti, o daugelis karo audrų ir nelaimės ištikti, ieškojome pastogės pas tuos, kas nebuvo dar karo sunaikintas ar apiplėštas.

Pas mane buvo sustoję senesnio amžiaus dvi netekėjusios moterėlės V-tės, kurių namai buvo sudeginti karo metu. Pirma diena praėjo laimingai, bet nieko negalėjome žinoti, kas bus rytoj. Kitą dieną atsikėlę pradėjome dairytis. Visur buvo tylu. Daugumas buvo pasislėpę, ir tik moterys su vaikais išeidavo apsižvalgyti, kas dedasi lauke. Aš turėjau rusaitę našlaitę. Tai buvo mano augintinė. Jos motiną nušovė vokiečiai, kai ji norėjo išbėgti, nešdamasi mergaitę ant rankų. Aš, pasiėmus dabar tą mergaitę, išėjau į kiemą ir staiga pamačiau atjojančius rusų žvalgus. Prijoję klausė, ar nėra vokiečių. Visi buvo išgėrę. Ant kojų — vienas batas, kita klumpė. Ar jie neturėjo ar pametė batus, o gal, smarkiai išgėrę, apsiriko apsimauti batus? Po jų pasirodė ir daugiau rusų. Prašė išgerti. Aš degtinės neturėjau. Tuomet jie, nieko neklausdami daugiau, perėjo per kambarius ir atrado tas moterėles V-tes. Vienas rusas, nieko nelaukęs, griebė vieną, parsivertė ir norėjo gvoltavoti. Ji buvo išsigandusi ir verkdama prašėsi paleisti. Rusas į jos prašymus nekreipė dėmesio. Matydama moters nelaimę, aš trumpai pagalvojau ir, rusiškai sukeikdama, liepiau paleisti. Bet šitas nekreipė dėmesio ir į mano žodžius ir toliau kankino moteriškę. Nieko nelaukdama, spyriau jam į gerą vietą. Jis tik susisuko ir staiga pakilęs trenkė man į galvą. Tik tamsu akyse pasidarė, ir nuvirtau. Atsikvošėjau, kai išgirdau, kad šaudosi. Iš baimės nepasijutau, kaip atsidūriau savo slėptuvėj, rūsy. Jis galėjo mane nušauti, bet kadangi ten buvo daugiau rusų, tai kiti jo siutimą apmalšino ir pristatė vyresniajam, o tas jį nusivedė. Ir kiti išėjo paskum. Tos moters dar nespėjo pilnai išgvoltavoti, bet aš tai buvau ligonis ilgesnį laiką, nes jis man smogė nesigailėdamas...

Moterų išprievartavimas tai buvo dažnas atsitikimas. Man yra žinoma, kad Kataryna ir kitos moterys 60-80 metų buvo išprievartautos. Aš, kai tik pajusdavau, kad rusai ateina, tuojau išsidavau į savo slėptuvę, rūsį ir viršų užsirisdavau akmeniu. Mano slėptuvę būtų galėjęs surasti tik tas, kas žino.

PIRMOS GRĮŽUSIŲ VALDŽIOS

Mano augintinę Tikomirovą pirmiausia buvo paėmęs Visgantas, kuris buvo komunistas ir turėjo gerą tarnybą prie rusų. Prasidėjus rusų-vokiečių karui, jis pabėgo, o žmona šoko į šulinį ir užsimušė. Antrą kartą atėjus rusam į Lietuvą, grįžo ir Visgantas. Kadangi jo žmona jau buvo užsimušusi, tai jis norėjo mane vesti ir sako: mes būsime tėvai tai mergaitei. Aš jo pasiūlymo nepriėmiau mergaitę pasilaikiau ir užauginau.

Du mėnesius prieš rusų atėjimą, jau buvo rusų desantininkų Kretingos miškuose. Tarp jų buvo ir Grigaitis iš Bruožių. Dabar jis jau yra miręs Rusijoje.

Kai tik rusai spėjo ateiti ir jų kojos dar neapšilo, tuojau pradėjo vykti per kaimus su vežimais ir rinkti rekvizicijas. Jeigu kas nenorėjo duoti ar neturėjo daugiau, tam atėmė ir paskutinę kiaulę ar karvutę. Vėliau susidarė buvusių vagių ir banditų valdžia, kuri reikalavo duoti viską, ką kas tik turi, savo "išlaisvintojam".

Aš turėjau 15 hektarų ūkelį Veiviržėnuose, kurį 1945 sausio mėnesį konfiskavo ir komisaru įstatė Antaną Rasutį iš Rugių kaimo. Jis saugojo mano nekilnojamą turtą. Aš tą dieną, pasimilžus karvutę, nešiausi pieną į kambarį, kai pamačiau, kad atvyksta daug padvadų. Maniau, kad jos vyks per mano kiemą toliau. Ne. Jie sustojo pas mane ir sako: "Šiandien viską konfiskuojame". Aš ir nežinojau ką daryti. Bet jie, manęs toliau ir nesiklausdami, susikrovė mano turtą ir išvažiavo. O manęs šitas paliktas komisaras nelaikė toliau nė valandos. Eik, kur nori, kaip matai, į keturias pasaulio šalis.

Verkdama, pasidaviau Dievo valiai, išėjau į Gargždų valsčių ieškoti prieglaudos pas pažįstamus. Be to, nuo pat išvarymo iš namų dienos buvau saugumo žinioje ir turėjau kiekvieną dieną registruotis saugume.

VEŽIMAI

Aš nuolatinės gyvenamos vietos neturėjau. Pasiėmiau ryšuliuką ir ėjau iš vienos sodybos į kitą, ubagaudama ir už gautą almužną atkalbėdama poterėlius. Kitą dieną turėjau sugrįžti atgalios į Veiviržėnus, kur turėjau registruotis saugume. Tą dieną buvo dideli vežimai į Sibirą. Sugrįžus iš Veiviržėnų, apsistojau pas pažįstamą B-nę, kurios vyras buvo išvežtas pirmos okupacijos metu ir nužudytas Sibire. Nors čia apsistojau, bet palikusi savo augintinę, išėjau į lauką ir, suradus užuovėją po tiltu, pasilikau ten nakvoti. Iš ryto sugrįžus radau tuščius namus. Tik mano augintinė išsigandus atbėgo ir sako: "Mūsų tetą jau išvežė, ir liko namai tušti". Tada išvežė Petronėlę Juraškienę Poplesienę, Sikersnauską ir daugel kitų, kurių šiandien pavardžių jau nebeatsimenu. Aš meldžiausi, kad ir man nereiktų minti Sibiro krašte. Per vežimus ir saugumas neturėjo laiko. Ta diena praėjo be registracijos. Kitą dieną vėl nuėjau į Veiviržėnų saugumą. Saugumo viršininkai buvo Skaratovas, Vasiljevas ir Petras Jankauskas. Turėjau prisirinkus maisto, kurį norėjo atimti, bet aš nedaviau, tai už nedavimą gavau mušti. Kai antrą kartą buvo vežimai, tai saugume jau buvau ir aš sulaikyta. Bet atėjus saugumo viršininkui rusui, vėl buvau paleista. Jis sakė: paleiskite tą bobą, nes visi jos draugai išvežti ir darbų nebėra, tai ir pati badu nudvės... Jeigu neatvykdavau laiku registruotis, tai saugume budavau baisiai koliojama: 'Blade, kur buvai, ar banditam maistą nešei?" (b.d.).

SUSIMĄSTIS... Nuotr. Vyt. Maželio

SPAUDA

KAS PASIEKTA IR KO DAR REIKIA DAINAVOS STOVYKLOJE

Drauge rugpiūčio 13 kun. Petras Patlaba, Dainavos stovyklos administratorius, informuoja apie jaunimo stovyklą Dainavą:

"Lietuviška mokykla ir lietuviška stovykla viena kitą papildo. Jei mokyklos lietuviškoje aplinkumoje jaunimas per metus išbūna apie 200 valandų, tai stovyklos lietuviškoje aplinkumoje jaunimas tik per dvi vasarojimo savaites išbus per 300 valandų. Teigiama stovyklos įtaka labai didelė".

Apie pačią stovyklą:

Stovyklai žemė užpirkta 1955 m. Pati stovykla pradėjo veikti 1956... Sodybą sudaro 280 akrų žemės plotas, įskaitant ir Spyglio 10 akrų plotą... Nuo Chicagos ji (stovykla) yra apie 250 mylių, nuo Detroito apie 60 mylių".

"Vidutiniškai per metus stovykla pasinaudoja apie 1,500 asmenų. Šios vasaros pradžioje veikė LB suorganizuoti tautinių šokių kursai. Po jų dvi savaites stovyklavo jaunieji ateitininkai, vyresnieji ateitininkai ir Putnamo Nekalto Prasidėjimo seselių globojamos mergaitės... Nuo rugpiūčio pradžios stovyklavo ateitininkai sendraugiai, po jų Lietuvių Fronto bičiuliai. Antroje rugpiūčio mėn. pusės pradžioje vieną savaitę stovykloje gyvens Lietuvos vyčiai jaunučiai ir dvi savaites stovyklaus studentai ateitininkai. Buvo ir daugiau grupių, norinčių stovyklauti, bet pritrūko laiko".

Kas stovyklą išlaiko ir ko reikia artimiausiu laiku?

"Stovykla priklauso specialiai stovyklos korporacijai, kur yra LRK Federacijos savistovi šaka... Stovyklą padeda išlaikyti ir ją plėsti stovyklos akcininkai, kurie, paaukoję po 100 dol., dalyvauja šeimininkų teisėmis sprendžiant stovyklos klausimus. Ją padeda išlaikyti pavienių asmenų ir grupių aukos, o taip pat globos komitetai, kurie veikia didesnėse lietuvių kolonijose. Komitetus jungia stovyklos korporacijos valdyba ir stovyklos administratorius".

Stovyklai plėsti labai reikalingi nauji pastatai. Vienas — bibliotekai ir kapelionijai, antras suaugusiem vasaroti. Ypatingai tai būtų patogu tiem tėvam, kurie atiduodami savo jaunimą į stovyklą, ir patys norėtų netoli jo pavasaroti. Abiem pastatam reikėtų apie 60,000 dolerių".

Kaip piktnaudojama spauda

N. Y. Herald Tribune informavo apie William F. Buckley Jr., (konservatorių kandidatas į New Yorko majorus) kalbą balandžio 4 "Šventojo vardo draugijos" policininkų šventėje New Yorke. Pagal laikraščio aprašymą, kalbėtojas gyrė policininkų elgesį Selmoje. Kartojo kalbėtojo 26 sakinius. Patikrinus pasirodė, kad iš jų 19 minčių iškraipė. Buckley iškėlė civilinį ieškinį — 500,000 dol. Netrukus laikraštis atsiprašė ir paskelbė ilgą Buckley paaiškinimą.

Life žurnalas dabar susilaukė iš 5 Kalifornijos kunigų ieškinio — po 500,000 dol. iš kiekvieno. Žurnalas paskelbė, kad vienai katalikei parapijos kunigas parašęs jos: jei reikalingas jai abortas dėl ją ištikusių vadinamų "vokiškų tymų", tai ji gali nesivaržyti religiniu argumentu. Kunigo pavardės nenurodė, bet pažymėjo, kad tai tas pats kunigas, kuris kovoja prieš abortų legalizavimą. Minėtoji moteris ir jos vyras paneigė tariamą tokį laikraščio skelbiamą kunigo patarimą, o moters esamos ir buvusios parapijos penki kunigai iškėlė laikraščiui civilinį ieškinį už jų reputacijos gadinimą.

Jei pirmuoju atveju korespondentui užėjo noras piktnaudoti spaudą kovoje dėl "civilinių teisių", tai antruoju atveju kovoje dėl abortų legalizavimo: va, ir kunigai tam pritaria.

Jungtinės Tautos ir pinigai

Per 20 metų JT išleido 5.4 bil. Iš jų 2.4 bilijonus, arba 45 proc., davė Amerika. Pernai štabo algom JT išmokėjo 56.9 mil. Taikos ekspedicijom išleido 663 mil., vienam Kongui 411 mil.

Bet Kongas ir pakirto J. Tautų kaip policinės jėgos vardą. Po Goldbergo kalbos dabar atsisakyta idėjos, kad J. Tautos gali būti policinė jėga. Jos beliko tik diplomatinė arena.

— **Užsienio paramos** sutarta skirti 3.36 bil. metam.

— Kovai su skurdu antriem metam vyriausybė prašė 1.5bil. Senatas nustatė 1.6 bil., Atstovų Rūmai 1.9 bil. Beliks sutarti.

— **Atlyginimo minimumą** Atstovų Rūmų sveikatos ir darbo komisija numatė kelti iš 1.25 iki 1.75 dol. Nežinia, ką pasakys abeji rūmai.

— **Los Angeles** politikai svarsto, ar riaušės atsilieps balsavimam. Spėja, kad dalis balsuotojų nusisuks nuo liberalų, kuriem priskiriama atsakomybė už negrų paskatinimą riaušėm.

RESPUBLIKONAI KALTINA

Respublikonai rugpiūčio 25 paskelbė raštą, kuriame kaltina prezidentą Kennedy ir prezidentą Johnsoną dėl Vietnamo. Esą Kennedy sutiko komunistus įleisti į Laoso koalicinę vyriausybę, Johnsonas savo pareiškimais sudarė komunistam įspūdį, kad Amerika silpna, ir provokavo juos leistis į karą prieš Ameriką.

— **Sovietų Pravda** paskelbė raginimą, kad kom. Kinija, Sovietai ir naujosios valstybės sudarytų bendrą frontą prieš Amerikos "imperializmą" Azijoje.

— **Sovietai** vėl nupirko iš Kanados kviečių už 450 mil. dol. 1963 buvo nupirkę už 500 mil.

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N.Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, kroketas ir tt. Vakarais salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS
Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmad. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR
DIAMOND POINT, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071

WEJD 1330 KIL. 97.3 MEG. (FM)
JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS JONUBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkit daugiausia patyrusiam **Kelionių biurui į R. Europą**

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway	AN 8-0068
BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
HARTFORD 14, Conn.—200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215	
HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8569
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	CH 3-3005
NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2781
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumerata kaina $7.00 — Subscription per year $7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Nusiginklavimas ir apsiginklavimas

Nusiginklavimo konferencijos Ženevoje per eilę metų nepriėjo prie susitarimo. Nusiginklavimas ir toliau telieka idealas, o gal tik iliuzija. Nepopuliaru pasisakyti už "apsiginklavimą", bet visi kalba apie "nusiginklavimą", o vykdo "apsiginklavimą". Tai daro net smulkios naujosios valstybės. O tie milžinai, kurie derasi dėl nusiginklavimo, naująsias valstybes iš tikrųjų gausiai apdovanoja ginklais.

Apsiginklavimo eiga perkelta ir į erdves. Prezidento skirti pusantro bilijono dol. "labaratorijom" erdvėse, iš kurių būtų tiriamas priešininko erdvės ginklų neutralizavimas, yra naujos rūšies apsiginklavimas.

Kitaip yra intelektualinėje ir moralinėje srityse. Jose nusiginklavimas vykdomas. Leidžiamos idėjos už taiką, už susikalbėjimą (dialogą) tarp tautų, ideologijų, už santykius, meile, ne kova grįstus. Šūkiai veikia protus, kursto moralinius nusiteikimus — vieniem atsisakyti nuo karinės prievolės, kitiem reikalauti, kad Amerika pasitrauktų iš Vietnamo, tretiem tiesti "tiltus" į komunistus ir tt.

Ar tokie ženklai kyla iš taikos meilės, ar iš baimės įsipareigoti naujiem gyvenimo sunkumam, ar iš priešininko pašnibždėjimų, ar iš intelektualinio siaurumo tiem pašnibždėjimam pažinti — visokių priežasčių gali būti, bet jų visų bendras padarinys tas pats — "moralinis nusiginklavimas".

Šiuo metu priešininkas, kuris skelbia ne meilės, bet neapykantos principus, ir atmeta "Ideologinę koegzistenciją", yra labiau suinteresuotas ne fiziniu, bet moraliniu Amerikos nusiginklavimu. O tai jam sekasi labiausiai dėl silpno amerikiečių masės "intelektualinio apsiginklavimo".

Tarp lietuvių negali būti kalbos apie kitokį apsiginklavimą —nusiginklavimą kaip tik apie intelektualinį bei moralinį, apie tai — ar nusimanymas apie padėtį Lietuvoje ir pasauly yra konkretus ir realus? ar tikėjimas nepriklausomybe ir pasiryžimas jos siekti bei dėl jos kovoti tebėra tvirtas?

Esama dvejopų ženklų šiais pavergimo ir kovos sukakties metais. Iš vienos pusės parūpinta vertingos medžiagos, kuri praplečia pažinimą apie padėtį pavergtoje Lietuvoje — knygos anglų ir lietuvių kalba, žurnalų sukaktuviniai numeriai. Tai vertinga medžiaga — intelektualinis ginklas.

Iš kitos pusės yra išaugusi masinė apatija skaityti, apatija savo intelektualiniam pažinimui praturtinti. Tokiu atveju ta vertinga medžiaga nepasiekia savo tikslo.

Būtų išeitis — jei knygų bei žurnalų medžiagą paskleistų masiniai laikraščiai. Taip daro ir amerikiečių spauda, populiarindama knygų ar žurnalų informaciją.

Dėl moralinių nusiteikimų— iš vienos pusės registruojame tokius moralinio ryžtingumo ženklus kaip jaunimo žygis į Washingtoną, rengiamas žygis į Jungtines Tautas už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Iš kitos pusės — laikraščiai randa reikalo garsinti tokius jaunimo pareiškimus kaip "nepriklausoma Lietuva — iliuzija". Garsina ir pritaria pasisakymam, kad nepriklausomybės idealas esąs nerealus ir kad reikia siekti Lietuvai "satelito padėties". Sakoma, tai realistinis žvilgsnis. Bet gali tai būti leidimasis į kompromisus į "moralinį nusiginklavimą."

Kai prieš penketą metų vienas žurnalas buvo siūlęs susiprasti su esama padėtim ir nepriklausomybės siekimą atidėti neribotam laikui, visuomenės reakcija buvo tokia, kad žurnalas užsidarė.

Lietuviškas kryžius Alpių kalnuos Italijoje

Tėvynės 25 metų kančiai priminti

"Prieš pat didingąjį Červiną, Lietuvos jaunimo vasarvietėj, lietuviškas kryžius visiems primins vienos giliai krikščioniškos tautos kančios kelią". Taip liepos 24, šventės išvakarėse, italų dienraštis L'Italia pranešė savo skaitytojams. "Lietuva — tęsė dienraštis — tai šiaurinėj Europoj paskutinis katalikiškas kraštas, ištikimas Kristui ir Bažnyčiai, plačiai žinomas kaip Marijos ir kryžių žemė".

Aprašęs lietuviškus kryžius, kurie buvo "ne tik Lietuvos gamtovaizdžio puošmena, bet ir išreiškė gilų Lietuvių tautos prisirišimą prie Kristaus", korespondentas priduria: "Dabargi Lietuva pavergta. Nedaug žinių iš ten gali gauti ir šios vasarvietės gyventojai, tenai palikę tėvus bei gimines. Tik vienas dalykas gerai žinomas — kryžius šiandien ten niekinamas ir visokiais būdais naikinamas. Betgi laisvam pasauly atsidūrę lietuviai nepasiduoda ir savo kryžius stato visur — net ir pasaulinėj parodoj. Vienas tokių kryžių rytoj iškils ir čia Italijos Alpėse, kad tremtiniam lietuviam ir gausiem turistam **vaizdžiai bylotų apie vienos gyvai krikščioniškos tautos ištikimybę Kristui ir laisvės idealams."**

Mūsų vyskupam esant Amerikoje, o taip pat ir kitiems artimiems vyskupams užsiėmus, ypač pasiruošimu paskutinei Konsilijos sesijai, galėjo tekti patiem kryžių šventinti. Tačiau paskutiniu momentu atvyko Šv. Romos Bažnyčios vicekamerlengas ir buvęs paskutinysis nuncijus Lietuvai arkiv. Luigi Centoz ir iš raudonosios Kinijos ištremtas vyskupas misionierius Michele Arduino. Pažymėtina, kad ir kryžiaus iniciatorius kunigas Antanas Perkumas, taip pat yra raudonojo Kinijoj slibino auka! Tad lengva suprasti, kad ir šventė, kaip pabrėžia aukščiau minėtas dienraštis bei Vatikano oficiosas L'Osservatore Romano, prabėgo gilaus susijaudinimo atmosferoj.

Sekmadienio rytą, liepos 25, ant vasarvietės terasos, prieš baltuojantį Alpių karalaitį Červiną-Matterhorną (4478 m. aukščio), ant trijų aukštų stiebų linksmai suplevėsavo Lietuvos, Italijos ir Vatikano vėliavos; namai ir aikštė pasipuošė lietuviškom, itališkom bei autonominio Aostos slėnio vėliaviukėm.

Sugužėjo svečių ne tik iš apylinkių, bet ir iš gana toli, kaip Romos, Milano, Asti; buvo lietuvių atstovų iš D. Britanijos ir turistų iš Prancūzijos, Belgijos ir kitur. Ypač gausiai atstovaujamas buvo Vatikanas ir Castelnuova. Atvyko valdžios pareigūnai; atvažiavo vyskupai. Arkivyskupas Centoz vasarvietės koplyčioj aukojo mišias už Lietuvos ir kitų pavergtų tautų kenčiančius tikinčiuosius, vyskupui Arduino asistuojant.

ARKIVYSK. LUIGI CENTOZ, buvęs paskutinis Vatikano nuncijus Lietuvoje (1940) kalbasi su saleziečiais tėvais ir jų auklėtiniais prie lietuviško kryžiaus.

LIETUVOS KRYŽIUS jaunimo vasarvietėje Alpėse.

Tuo tarpu pakelėj, už sporto aikštės, nakties lietučio 'pakrikštytas', tartum šventei nusiprausęs, pasipuošęs lietuviška trispalve ir apsijuosęs kaspinu, paskutinio atbaigiamo veiksmo laukė aukštas (8 m) lietuviškas kryžius. Stilingas, gražus. Štai, iš apatinės koplytėlės kelin žiūri susimąstęs Rūpintojėlis, su sielvartu širdyje kalnan grėžiasi Sopulingoji Pieta, gi sporto aikštėn, į jaunimą, šypsos karalaitis Kazimieras, o namų vasarvietės sargyboj rankas ant krūtinės sunėręs stovi jaunimo apaštalas, Don Bosco. Viršutinė koplytėlė, dėja, dar tuščia, neapgyventa, nes dar neįrengta.

Apačioj, po stilizuotom eglaitėm, užrašas (kol kas tik itališkai), nurodąs paminklo reikšmę: **"I profughi lituani a ricordo dei 25 anni di martirio della loro Patria"** (Tremtiniai lietuviai savo Tėvynės 25 metų kančiai priminti).

Visiems apsupus kryžių, įstaigos direktorius susijaudinęs priminė, kad kryžius pastatytas Lietuvos 25-riems vergijos ir kančių metams paminėti, pastatytas kaip lietuvių gyvo tikėjimo ir nepalaužiamos ištikimybės ženklas, kaip išraiška viešo atsiprašymo Dievui už Lietuvoj niekinamus ir griaunamus kryžius; kad kryžius pastatytas, nors ir tremtyje bet ant savos, lietuviškos (iš Lietuvos gautos) žemės, kankinių krauju aplaistytos.

Perkirpus kaspiną, arkiv. Centoz pašventino kryžių, priminė patiems pergyventas pirmąsias lietuvių kančios dienas, iškėlė pavyzdinį lietuvių heroizmą ir drąsino pasitikėti Apvaizda, kuri nei menkiausio vabzdelio neužmiršta ir neapleidžia . . .

Sambūvy, kurį paįvairino Rebaudengo stovyklos jaunimo orkestras bei alpinistiniai chorai ir mūsiškių tautiniai šokiai, svečius buvo galima dar plačiau apšviesti Lietuvos istorija, jos papročiais bei dabartine padėtimi. Daug kam buvo įteikta knygelė "Marija gelbėk mus" (italų laida).

Tarp garbingųjų svečių paminėtini Aostos Slėnio autonominio krašto savivaldybės patarėjas Cesare Dujany, Asti apskrities viršininkas dr. Pietro Andriano, Torgnon dekanas, Antey klebonas, Castelnuovos ir Antey viršaičiai, Chatillono ir Valtournanche nuovados viršininkai ir kit.

Negalėdami asmeniškai dalyvauti, pasiuntė telegramas arkiv. Samorė, ministeriai St. Lozoraitis ir St. Girdvainis, prel. V. Mincevičius ir kiti lietuviai bei svetimtaučiai.

Kryžiaus pašventinimą gražiai paminėjo italų spauda.

Pranas Gavėnas,
Castelnuova

Negrai ir darbai

Negrų bedarbių skaičius 1964 buvo 10.4 proc., 1965 — 9.1 proc. Dabartiniai darbai reikalauja kvalifikuotos darbo jėgos, o negrai jai daugelis neparuošti.

Atidarytas tunelis automobiliams apačia Montblano. Tunelis yra 7.2 mylių, jungia Italiją ir Prancūziją. Kelią tarp Romos ir Paryžiaus sutrumpino vasarą 100 mylių, žiemą 200. Kasė 6 metus, atsiėjo 64 mil., muito už pravažiavimą ima 3.2 — iki 8 dol.

MIESTELIS. KURIS BUVO MANO

NELĖ MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(10)

Ir beeidamas naktį į tiltą, jis sugalvojo — dar užtęst Rainę ir paskubėti su Ruzgailais. Ir kai bučiavo Rainės garbanas, prasitarė jau viską sutaręs su reikiamais žmonėmis, su meistrais: čia jau jo išdidumas negali nusileisti, jis nenori jos pagalbos, tegu jam, vyrui, būna palikta kas nor atlikti — jis dirbdinas baldus. Keturias savaites užgaiš meistras su gizeliais, toksai garsus per kelias apylinkes, tai padirbs lovą, kad būtų kur užtiesti nuotakos austas apklotes ir baltąsias paklodes kur pakloti. Tegu tik ji pasako, kokio medžio — ir bus taip. Ir kokio medžio stalų ji nori seklyčion, ką iš klevo, ką iš ąžuolo. Ir kai tik bus tie daiktai atvežti — jis parsiveš ją visiškam.

Ir tuo laiku, kai naktimis jo liežuvis dirbdino lovas ir spintas, dienomis vyko kitokie darbai: jis atlankė kaimyną, menka dingstimi atsivedė pas save — ir netrukus viskas užė kalbomis, kaip Pranciškus Joskaudas — jau ne Slinkis. Jau ir jam pridėjo buvusį tėvo vardą — Sodininkas, nes ir šio sodas buvo taip aptvertas, gausiai atžydėjęs ir žadėjo pūrus vaisių, jog vardą galėjai perkelti. Taigi, buvo šis jaunasis atvirtęs į protą, ir koks darbštumas, kad vienų vienas tiek dirbo, tur būt, ir naktimis; kad lyg ne ta sodyba, taip labai išpuošė ir sutvarkė. Ir, tur būt, bus ir pinigo užsilikę gal iš tėvo laikų, neišleisto, o gal kur paslėptus tėvo rado, kad tiek gyvulių įsitaisė ir sutaisė padargus. Ir nebesipriešino buvęs piršlys, lyg iš netyčių, į Ruzgailų kiemą užeiti ir prasitarti, kaip yra. Ir netruko, kad ir Ruzgaila su žmogum užėjo, nė važiuotas nevažiavo — taip tokie lyg apžvalgai, truputį kitokie, nes Ruzgaila nenorėjo apsiskelbti, dar abejojo. Bet po to viskas labai skubiai dėjosi — ir sekmadienį buvo pirmi užsakai.

Tereikėjo užglostyti laumę tris savaites. Ir jis pasakė jai: — Ar jau pasiruošei? Trys savaitės ir trys dienos, ir jau baigsis mūsų sėdėjimai čia, būsim troboj ir kieme, prie naujų stalų sėdėsim. Ar nepergreitai išvedu tave iš laukų iš miglų, ar nesigailėsi?

Pagalvok tik, ir laumė buvo kvaila kaip kiekviena įsimylėjusi merga. Ji buvo laiminga ir pasitikinti, kaip nuotaka. Nežinodamas jos kilmės, galėjai palaikyti ją už tikrą moterį, o ypač, kad jaunikis pasidarė dabar labai kalbus. Tokiais žodžiais kalbino savo tiltinę nuotaką, kaip ir tikrosios nekalbins — kad tiktai neįtartų, kad kaip nors gerai praeitų laikas. O jau paskui nebus jokio pavojaus: po vestuvių jis parsiveš tą patį kunigą į puotą, paprašys tuojau pat laimingam naujam gyvenimui peršventinti jo sodybą — viską, ir kiemą, ir tvartus šventu vandeniu pašlakstyti, net laukus —visi stebėsis ir girs, kad ne tiktai protingas, bet ir labai padorus. Ir jau po palaiminimo — laumės bus bejėgės — negalės atsiimti kraičio, negalės įeiti į namus ir kelti nerimus — viskas bus gražu, niekas negalės būti pakeista, liks, kaip dabar yra, jis su Elenute gyvens ir džiaugsis. Su jos atsineštine dalim ir šitaip sutvarkytu jo ūkiu; jie samdysis suprantančią darbščią šeimyną, ir nebus reikalo pačiam perdaug plėšytis darbais.

Kai jau visai artėjo laikas vienai ir baigėsi kitai — jis atsiminė, jog pagal seną paprotį vestuvių puota bus pas jaunąją ir tiktai trečią dieną bus ji atvėdlauta į vyro namus. Kas dėsis, kad jis nenueis į tiltą tris naktis? Ir kas dėsis, jeigu kas naktį išeis? Reikėjo truputį pakeisti, reikėjo prašyti kunigą iš vakaro pašventinimus atlikti. Kai pas jaunąją bus pintuvės, jis prikalbins kunigą, jog nori atlikti tokią pareigą, niekam nesigarsindamas.

Taip nutaręs, jis nusiramino. Taigi rytoj, kai atveš kraitį, kai iškilmingai atveš keturiais vežimais Elenos kraitį — bus šviesi diena, ir niekas neatsitiks — kraitvežiai neužsibus, nei kaimynai, nes norės būti pakankamai blaivūs ir taupyti jėgas pintuvėms; jam užteks laiko nukeliauti į miestelį ir grįžti su kunigu; o jau paskui — jokio rūpesčio. Ir penktadienio naktį, eidamas pas laumę, jis švilpiniavo.

Buvo baisiai graži naktis. Atrodo, subėgo visos kvepiančios žolės į šias nušienautas lankas ir pradėjo iš naujo augti ir žydėti. Ir mėnuo vėl buvo kaip ana kartą, kai Rainė šoko jam ant tako. Oi, pyks Rainelė, dūks, bet įkalbės paskui jai, kad jis nenorėjo vesti jos į vargą—ar jai laumei, gražuolei, be rūpesčių buvusiai, imti kiaules šerti, prasidėti su vaikais? Kai jai tūžmasis praeis, gal jie dar susitiks čia ant tilto, susiūkaus ir pasėdės — jis išaiškins jai, kad jis negalėjo apsieiti be tikros pačios — tokiame ūkyje, žodžiu, su laiku, su laiku—

Ir jo galvojimai nutrūko. Jis pamatė, kad jo nelaukė ant tilto. Ir kai jis laukė, ir laukė, ir laukė — jos nebuvo. Kur ji galėjo nuklysti, stebėjosi jis. Ar dar ko nors užsimanė savo vestuvių drabužiui ir lakstė eiškodama?

Kai nesulaukęs ir truputį pyktelėjęs parėjo — pamatė, jog jo laukuose kažkas tikrai lakstė. Pamatė ir Rainę ir begales kitų: jis regėjo plevėsuojančius plaukus, juodus, ir kaip linai, ir kaip svėrės, ir stačiai raudonus, kaip klaidžiojančios žvakelės. Ir kaip jos skubėjo dirbti!

O dirbo šitaip: griovė jos akmenines tvoras, kur pačios buvo sudėję, ir įsmigusius į žemę akmenis, smunkančius drauge su laiku gilyn, dar iš tėvo, gal ir senelio metų — ir tuos traukė su visom kerpėm. Ir kur dėjo juos? Į jo laukus, į jo dirvas. Jos net rinko paskubomis ilgų marškinių sterbles ir iš kaimynų—ir tuos vertė į jo žemę. Ir jis tegalėjo tiktai žiūrėti — net šaukti neišdrįso, nes regėjo savo vadintąją nuotaką pačių darbščiausiųjų eilėje.

Ir kitą rytą —. . . .

Ne, jis neturėjo sąžinės nueiti pas Ruzgailus ir pasakyti stačiai, kad nekinkytų arklių, kad net nepradėtų krauti kraičio skrynių iš Elenutės kamaros — nebus vestuvių. Ką jis galėjo pasakyti, kaip išaiškinti? O kitaip tariant — angi jie sustotų dėl tų kvailų akmenų? Tais sujudimo laikais, per vestuvių linksmybes, kas skaičiuos akmenis. O paskui bus galima išlasyti. Gerai, jis pasamdys darbininkų, ir per vieną dieną tie klajūnai akmenėliai vėl bus išėję.

Taip ir suvažiavo kitą rytą kraičio vežimai iš Užpelkių — ir jaunasis išėjo pasitikti, ir netrukus vežimai pasuko atgal, iš kur atvykę, pilnomis. O senis Ruzgaila buvo toks rūstus, net pabalęs: nespėjo jis net nuo vežimo nulipt, kai iš karto pamatė skyles stoguose. Gi kai jis perėjo kiemą ir atidarė trobos duris, ir tvartų — nes dabar jis jau ėjo visur nekviestas — jis vos nesuklupo aslos duobėje. Visos klėtys ir kamaros buvo tuščios, net pelės nebuvo, o tvartuose arklio nė žviegalo.

Šitaip buvo su Joskaudo Slinkio vestuvėmis.

Jucko ir kalbų, nereikia ir sakyti, buvo kalnai ir marios. Tačiau, kai reikėjo paaiškinti, kodėl taip įvyko, kaip įvyko, niekas negalėjo. Ar kas suskolino tiek daug, kad tik apgautų Ruzgailus, ir staiga atsiėmė viską su kaupu? Bet kodėl nepalaukė po vestuvių? Ir kas galėjo išsemti šulinį, lyg iš verpelės alų būtų išleidęs? Ir stogai, kas juos galėjo taip baisiai nupešti ir taip greitai; juk dar kaimynas, kuris buvo iš vakaro, matė juos sveikus; ir nendrės, atrodo švilpavo, taip gražiai gulėjo ant stogų, lyg išaugę ten vietoje.

Teisybė, iš susigraužimo, Joskaudas pats pasipasakojo porai vyresnių kaimynų. Bet argi kas nors, kurio kakta nenusukta į pakaušį, galėjo tikėti tokiais dalykais. Kad visas įvykis keistas — taip, bet kad su laumėm — neprasimanykit.

Kas gi kita jam liko, jeigu ne toliau tingėti? Kartais jis dar tikėjo, kad gali kas pasikeisti į gerą, tiktai niekaip nesumojo kaip. Ir kas žino, kaip būtų apsivertę, jis net buvo bemanąs rimtai mesti slinkį ir užsiimti darbu, pradėti iš pradžių, jeigu ne vienas vakaras . . .

Jis apyvėliai grįžo iš miestelio ir ėjo lėtai, svarstydamas nepabaigiamai tą patį — kiek neteisių vargų jį apspito, tarytum visoj parapijoje nebūtų nieko kito, ką galėtų bėdos apsėsti. Šilta stačiai karšta buvo šią naktį, nors jau į rudenį, ir tylu. Toks vakaras mėgsta nešioti dainas iš toli. Ir dabar tolumoje dainavo. Jis pažino įprastą dainą, mergų balsai traukė — Juzė, Juzelė.

Ir dainuoja be galo — rodos, baigia ir vėl iš naujo, kaip verpdamos ratelį suka ir suka tuos pačius posmus, tarsi visos dainos buvo ištiktos sausros, išsekusios.

(Bus daugiau)

Matulaičio namai jau statomi

Matulaičio namai statomi lietuvaičių seserų prie Putnam, Conn., miestelio, gražioje vietoje. Namai bus išsitiesę ant kalnelio, nuo kurio matosi gražūs miškai, klonių ir laukų vaizdai. Pašonėje gražus miškas. Pro šalį eina didelis kelias, kuriuo važinėja autobusai į Providence, R.I. Tas miestas lengvai pasiekiamas. Bus ir kitokių dar susisiekimo priemonių.

Kodėl Matulaičio namai?

Amerikiečiai kartais nustemba, išgirdę tą vardą. Paaiškiname: Chicagoje daug įstaigų pavadinta italės vienuolės Cabrini vardu. Jurgis Matulaitis lietuvis, motina Cabrini italė. Abudu daug gero padarė savo tautiečiam. Taigi abudu turi tas pačias teises būti savo tautiečių šitokiu būdu pagerbti.

Svetimiesiem Matulaičio vardas nieko nesako, bet mes, lietuviai, turime aiškiai žinoti, kad greit savo duris atidarysią senatvės ir poilsio namai pirmoje vietoje yra skiriami tik lietuviam, todėl jiem dera ir žymaus lietuvio vardas. Gaila, kad ir kiti daugumoje lietuvių pinigais statyti pastatai nebuvo pavadinti žymiųjų lietuvių vardais.

Kas lietuviams yra Jurgis Matulaitis?

Šis taurusis lietuvis turi daug titulų. Jis kunigas, vyskupas, arkivyskupas, vienuolis, mėgiamas jaunimo auklėtojas, iškalbingas ir išmintingas dvasios vadovas, studentų labai gerbiamas profesorius; pirmasis lietuvis, geraĩ pasirengęs kalbėti apie anais laikais ma-

PUTNAM, CONN.

dingomis tapusias socialines problemas; pirmasis Vilniaus vyskupas, savo ingresinę kalbą pasakęs lietuviškai; Lietuvos bažnytinės provincijos organizatorius, popiežiaus Pijaus XI draugas; Marijonų vienuolijos atnaujintojas, Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos steigėjas, kuriam tos vienuolijos Amerikoje esąs mažas būrelis, lietuviams padedant, stato kuklų žemišką paminklą — Jurgio Matulaičio senatvės ir poilsio namus. Yra vilčių tikėti, kad prie visų tų titulų arkivyskupas Jurgis gaus ir šventojo vainiką.

Arkivysk. Jurgis Matulaitis gimė 1871 netoli Marijampolės, Lietuvoje; mirė Kaune 1927 pabaigoje. Palaidotas Marijampolės parapijos bažnyčioje. Dabar yra vykdomas tyrinėjimas, ar arkivysk. Jurgis Matulaitis nebūtų vertas paskelbti šventuoju. Jam jau suteiktas Dievo Tarno vardas.

Kam reikalingi šie namai?

Pirmiausia, bet ne išimtinai, jie bus reikalingi tiem, kuriem dėl ilgos ligos, dėl kurios nors fizinės negalės, arba dėl senatvės reikalinga nuolatinė gydytojo priežiūra ir nuolatinis kito žmogaus patarnavimas, kurio jis negali gauti namuose, nes arba tų namų jis neturi arba savieji dėl kurių nors priežasčių to patarnavimo negali suteikti.

Tokiem asmenim čia bus tinkamos patalpos, gailestingosios seserys ir slaugės, bus pritaikinti gyvenimo reikmens, gydytojo ir sanitarinė parama. Bus stengiamasi viską taip tvarkyti, kad nebūtų jaučiama trūkumo tų patogumų, kuriuos galėtų turėti rūpestingai slaugomas namie.

Galės patogiai gyventi apie 100

Matulaičio namuose galės erdviai gyventi daugiau kaip šimtas globojamųjų ir jiems patarnaujančios seserys bei kitas personalas. Bus koplyčia, gydytojo kabinetas, vaistinė, terapijos kambarys, medicinos reikmenų patalpa, slaugių budėjimo centras, maudyklės, kirpykla, grožio salionas, virtuvė, valgykla, rekreacijos patalpos, vonios, prausyklos, skalbykla ir daug kitų patogumų.

Lietuviškas židinys

Matulaičio namai pirmiausia skiriami lietuviam. Norima padaryti juos maloniu ir jaukiu lietuvišku židiniu visiem, kurie reikalingi senatvės poilsio ir globos. Čia jiem bus ne tik patogu gyventi, bet ir lietuviškai susikalbėti, melstis, laikytis savo lietuviškų papročių, draugauti su kitais lietuviais turėti įvairių pramogų.

Į šiuos namus gali patekti visi. Nereikia būti turtingu, kad turėtum globą ir lietuvišką aplinką Matulaičio namuose.

Kiekvienas gali padėti Matulaičio namus statyti

Namams galutinai išbaigti seserys dar neturi visų pinigų, todėl prašo aukų ir paskolų. Aukos priimamos didelės ir mažos, duodant iš karto ar mokant dalimis. Nedidelę dovaną skiria federalinė valdžia. Trūkstamą sumą reikia skolintis iš bankų. Būtų geriau, jei būtų galima pasiskolinti iš geradarių. Kas norėtų statybai pinigų skolinti, labai prašomas apie tai pranešti vienuolyno vadovybei, nurodant sumos dydį ir skolinimo sąlygas.

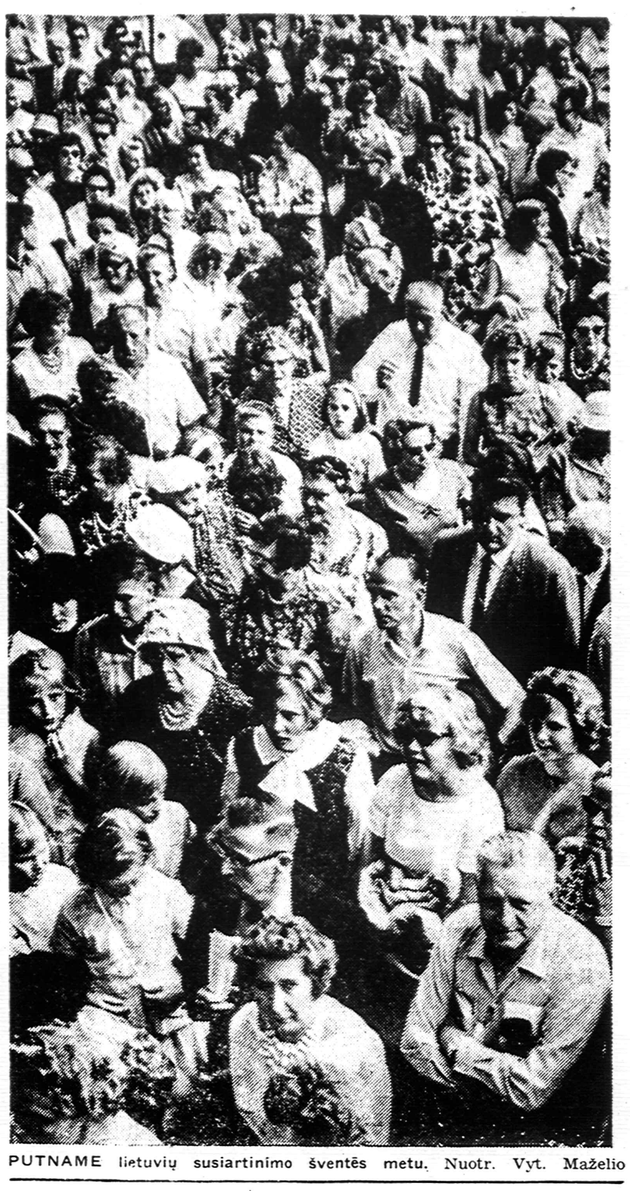
Statant šiuos namus, yra gera proga padaryti regimą ženklą savo mirusiem atminti. Tokie galėtų būti mirę šeimos nariai ir žymieji lietuvių tautos veikėjai-geradariai. Tai galima padaryti įrengiant Matulaičio namuose vieną kambarį pagerbiamojo vardu. Tam tikslui reikia aukoti 1000 dol.

Namų įrengimui reikės daugybės daiktų. Jei kam būtų tai patogu, galima aukoti pasižadant apmokėti kurį nors perkamą daiktą. Pavyzdžiui, koplyčiai ir rekreacijos salei reikės vargonėlių ir pianino, skalbyklai, virtuvei ir gydytojo kabinetui įvairių mašinų. Dar bus daugybė smulkesnių daiktų.

Mūsų lietuviškosios organizacijos galėtų pagerbti tuos savo veikėjus, kurių ikšiol niekas jokiu regimu ženklu nėra pagerbęs. Yra dar mūsų didvyriai partizanai ir Sibiro kankiniai, kurių daugumos net palaidojimo vietos nėra žinomos. Matulaičio namai galėtų būti gera vieta padėti ten kokį nors ženklą jų didžiajai aukai priminti.

Jau laikas

Kas manytų už metų ar vėliau Matulaičio namuose apsigyventi ar ieškotų vietos savo tėvam, giminėm, draugam, pra-

PUTNAME lietuvių susiartinimo šventės metu. Nuotr. Vyt. Maželio

Šventė, gegužinė ir svarbus posėdis

Worcester, Mass. — Paminėti nepriklausomoje Lietuvoje švęstą Tautos šventę (rugsėjo 8) LB vietos apylinkė rugsėjo 12 Maironio parke rengia gegužinę su įvairia programa: bus kalbos, dainos, šokiai, įvairūs laimėjimai ir skanūs lietuviški užkandžiai. Pradžia 2 vl. p.p.

Gegužinės proga (rugsėjo 12) 7 val. Maironio parke kviečiamas Worcesterio lietuvių organizacijų tarybos susirinkimas. Bus pranešimas apie įvykusią birželio 13 protesto eiseną, lietuvių veikėjų pagerbimo vakarienės klausimas ir informacija apie organizuojamą žygį į Jungtines Tautas lapkričio 13. Į susirinkimą kviečiami atvykti visų organizacijų pirmininkai su dviem atstovais ir tarybos komisijų pirmininkai.

Eugenija A. Česnaitė įgijo magistrą. Rugpiūčio 17 Midleburry kolegijoj (Vermonte) Marijos ir Kazio Česnų dukrelė Eugenija Aldona gavo prancūzų kalbos magistro laipsnį. Aldona yra gimusi Lietuvoje, Kybartuose. Iš Vokietijos su tėveliais 1949 atvykusi į Worcesterį, baigė Šv. Kazimiero parapijos mokyklą, klasinę vidurinę mokyklą ir Clark universitetą, kuriame studijavo Vakarų Europos kalbas. Toliau sudijas tęsė Weslyan universitete (Middletown, Conn.) ir Middleburry, Vt. Gavusi Fulbrighto stipendiją, vienerius metus gilino prancūzų k. studijas Sorbonos universitete Paryžiuje. Šių metų pavasarį baigusi studijas, aplankė kai kuriuos Europos kraštus ir liepos mėn. grįžo į Worcesterį. Nuo mokslo metų pradžios E. Česnaitė paskirta į Hartfordo vidurinę mokyklą

Negailestinga mirtis rugpiūčio 13 pakirto 14 metų Danutę Pumerytę, palikdama giliam liūdesyje motiną Viktoriją, seserisIreną su Viktorija ir brolį Juozą. Danutė priklausė ateitininkam, Lietuvos vyčiam ir skautam. Paskutiniais metais buvo šv. Kazimiero parapijos mokyklos sodaliečių pirmininkė. **Pr.**

—•—

Šv. Kazimiero pašalpinė draugija rengia metinį pikniką rugsėjo 5, sekmadienį, Maironio parke. Ši draugija, galimas daiktas, yra pati seniausia iš pašalpinių draugijų Amerikoje, nes gyvuojau jau 74 metus. Kviečiame dalyvauti visus Worcesterio apylinkės lietuvius.

Rengėjai

— **Zigmas Karalius,** LDS 5-tos kuopos narys, mirė rugpiūčio 22 Oakville, Conn. Velionis ilgai sirgo. Buvo gimęs 1891 lapkričio 15 Lietuvoje. Amerikon atvyko 1913, apsigyveno Waterbury, Conn.; ir iš čia persikėlė į Oakville, Conn., 1958; pensijon išėjo 1962. Palaidotas rugpiūčio 24 iš Šv. Marijos Magdalenos bažnyčios. Nuliūdime liko žmona, sūnus su šeima, dvi dukterys su šeimom, brolis Bostone, 11 vaikaičių. LDS 5-toji kuopa reiškia šeimai gilią užuojautą (pirm. P. Jakubauskas).

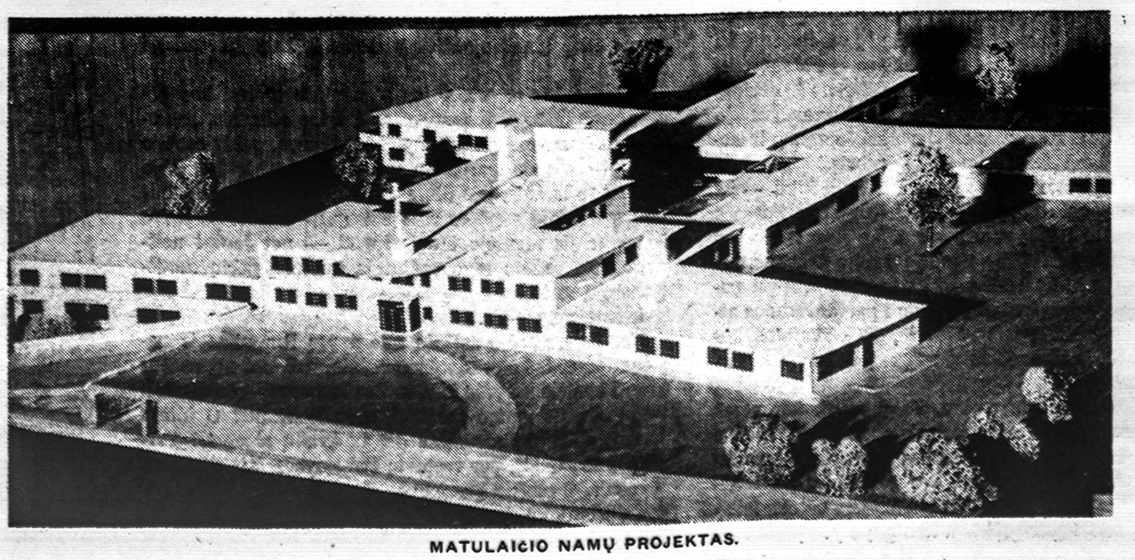
New Yorko mieste nusisiekimui tarnauja požeminiai traukiniai turi 236,7 mylių ilgio tinklą. Autobusų linijos sudaro 553,7 mylių ilgio tinklą. New Yorko miestas į šias susisiekimo priemones yra investavęs 2,646,350,399 dolerių.

Lietuvių k. Pensilvanijos universitete

Lietuvių kalba, kaip senoviškiausia iš visų gyvųjų indoeuropiečių kalbų, turi didelės reikšmės lyginamajam kalbų mokslui. Jau nuo XIX a. galo ji buvo dėstoma didžiuosiuose Vakarų Europos universitetuose, kaip pvz. Paryžiuje, Leipzige, Berlyne ir kt. JAV lietuvių kalbos filologinį kursą dar prieš pirmąjį pasaulinį karą Princetono universitete skaitė velionis prof. Benderis, vėliau Lietuvos vyriausybės už nuopelnus atgaunant nepriklausomybę apdovanotas Gedimino ordinu. Pensilvanijos universiteto indoeuropiečių kalbotyros katedroje po Pirmojo pasaulinio karo lietuvių kalba visų pirma buvo retkarčiais dėstoma prof. Kento, garsaus lotynisto ir sanskritisto, o nuo 1938 m. prof. A. Senno, dešimtį metų profesoriavusio Lietuvoje.

Po karo 1947 m. įkūrus slavų ir baltų studijų skyrių (Department of Slavic and Baltic Studies), profesoriais buvo pakviesti Vincas Krėvė-Mickevičius ir Antanas Salys. Pirmą kartą JAV lietuvių kalba, kartu su latvių ir prūsų kalbomis Pensilvanijos mokslo planuose įvesta pastoviu dėstomuoju dalyku. Lietuvių kalbos kursas kas antri metai dabar skaitomas prof. A. Salio. Tą kursą 15 metų būvyje Pensilvanijoje yra išklausęs geras puskapis studentų, daugiausia amerikiečių, besispecializuojančių lyginamojoje kalbotyroje ir slavistikoje. Jų tarpe ir apie dešimt lietuvių keli net antrosios ir trečiosios kartos Amerikos lietuviai ir lietuvaitės.

Ateinančiais 1965-66 mokslo metais vėl Pensilvanijos universitete skaitoma lietuvių kalba, tvarkaraštyje pavadinta Baltic 531 Lithuanian. Tai yra dviejų valandų kursas, dėstomas rudens ir pavasario semestre, tuo tarpu numatytas ketvirtadieniais 2-4 popiet. Išklausę kursą ir išlaikę egzaminus, studentai gauna du įskaitinius vienetus (two credit units). Ši rudenį gera proga ir Pensilvanijos universitete studijuojantiems lietuviams pasitobulinti gimtojoje kalboje, įgyti platesnių žinių mūsų rašomosios kalbos srityje ir kalbos istorijoje. Atskirai su dėstytoju susitarus, paskaitose galėtų dalyvauti ir ribotas skaičius lietuvių studentų, studijuojančių kitose Philadelphijos ir jos apylinkės aukštosiose mokyklose. Informaciju tuo reikalu galima kreiptis į prof. Salį, raštu 206 Wayne Ave., Springfield, Pa., arba ir telefonu KIngswood 4-1285.

MATULAIČIO NAMŲ PROJEKTAS.

Alb. Baranauskas

VASAROS VAKARAS PUTNAME

Tuščiaviduris padangų šnarėjimas, dangus ir eglės šakos;
Girgždina mergaičių sūpuoklės susėdę šešėliai.
Kaip šilto vandens latakas išsivingiavęs takas
Merkia akį išsidažiusiai, išsikvėpinusiai senai gėlei.

Krinta girdėjimo lašai į sūpuojantį klonį,
Kur žiovauja topoliai. Klavišais pirštai slenka
Lengvai, kaip pasiilgta mintis. Be abejonės,
Net ir kokiam pesimistui dabar ikvaliai užtenka.

Trumparegiškai atsikosėjo senukas nuo tylėjimo
Ir staiga visur, kur tik pašlaitė ar pavėsis,
Kur tik bent kiek tankesnė žolė. ar žemė truputį sujudinta nuo ravėjimo . ..
Bet kur tu čia jų visų dabartės sužiūrėsi?
Oras (nelyginant pademonstravus septintąjį postulatą egzistencijalistiškąjį)

Pakvimpa sakais.
Aukštielninkas užuodžiu Eistiškių mišką
Šitokiais apie Žolinę laikais.

Clevelando lietuviai remia žygį į Jungtines Tautas

Rugpiūčio 22 tuoj po sumos Šv. Jurgio parapijos salėje įvyko gausus lietuvių organizacijų ir visuomenės atstovų pasitarimas lapkričio 13 manifestacijos New Yorke reikalu. Susirinkimą atidarė LB I apylinkės pirm. F. Eidimtas, supažindindamas su manifestacijos tikslu ir rengimo komitetu.

Susirinkimui vesti sudarytas prezidiumas: pirm. inž. A. Pautienis, sekr. S. Butrimas, nariai — R. Laniauskaitė, E. Šilgalis, A. Idzelis, A. Mockaitis, R. Gulbinas ir F. Eidimtas, Susirinkimo dalyviai vieningai pasisakė už rėmimą rengiamos kalbamos manifestacijos New Yorke lapkričio 13. Nutarta sudaryti Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti (KLNA) Clevelando skyrių. Į komitetą išrinkti ir pasiskirstė pareigomis: pirm. inž. Algis Pautienis, vicepirmininkai — Feliksas Eidimtas ir Viktoras Stankus, sekretoriai — Stepas Butrimas ir Regina Laniauskaitė, židininkas Lionginas Leknickas, iždd. sekr. Antanas Gailiušis, spaudos sekretoriai — Kazys Karpius ir Rimgaudas Gulbinas, transporto reik. Algis Mockaitis ir Vladas Blinstrubas, registracija — Eugenijus Šilgalis ir Kazys Budrys, nariai — Birutė Pautienytė ir Stasys Lazdinis.

Telkiant lėšas buvo pasiūlyta, kad kiekvienas dirbantis paskirtų vienos dienos uždarbį. Susirinkimo metu pirmieji aukotojai jau įdavė savo skirtas aukas: Edvardas Pranckevičius — 10 dol., Florijonas Saukevičius — 5 ir Viktoras Stankus — 2. Tikimasi, kad Clevelando lietuvių visuomenė įvertins rengiamą manifestaciją ir pagal išgalę skirs auką, kad susitelktų lėšų išlaidom padengti.

Tėvynės meilė ir brolių bei sesių aimana reikalauja, kad mes, atsidūrę laisvam pasauly, demaskuotume Sovietų melą. Mes privalome protestuoti Jungtinėm Tautom Lietuvos pavergimą ir kelti jos klausimą.

Lietuvių manifestacija įvyks 1965 lapkričio 13, šeštadienį, 12 val. Madison Square Garden arenoje, New Yorke. Turime pademonstruoti JAV visuomenei, kad lietuvybė dar gyva jėga.

Sudarytas Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti. Jis įteiks rezoliucijas ir memorandumus Jungtinėm Tautom ir Jungtinių Tautų atstovybėms, ragindamas jas kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose.

Tik vieninga Lietuvių manifestacija paveiks pasaulio sąžinę ir sukels platesnį domėjimąsi Lietuvos reikalais.

Manifestacijos pasisekimas, priklauso nuo mūsų medžiaginės paramos ir asmeninio dalyvavimo. Lėšų sutelkimui ir visais kitais reikalais rūpintis Clevelando liet. organizacijų atstovų susirinkime nutarimu išrinktas KLNA Cleveland skyrius. Pagal išgalę malonėkite paskirti auką, kuri padės manifestaciją įvykdyti. Auką prašome įteikti įgaliotiems aukų rinkėjams, arba įteikti skyriaus iždininkui Lionginui Leknickui— 3142 Redwood Rd., Cleveland Hts. 18, Ohio 44118, Telefon. 371-5940., arba Lietuvių Bankan (Superior Saving and Loan Association, 6712 Superior Av. Cleveland 3, Ohio, sąskaita — 25547. **L. Žv.**

Maloniai Jus kviečiame į didįjį

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJO PIKNIKĄ

Rugsėjo 12, sekmadienį

ROYAL GARDENS PARKE ir SALĖJE
990 E. HAZELWOOD AVE.

Pikniko pradžia 1 val. popiet • Šokiai nuo 4 val. • Programa 3 val.

Programoje dalyvauja:

- Iūtos ansamblis, dir. Algirdo Kačanausko
- Lietuvių, latvių ir estų tautinių šokių grupės

Didžiulės ekskursijos ruošiamos autobusais iš visų apylinkės kolonijų. Nesigailėsite atvykę! Veiks lietuviškų valgių bufetas ir "Darbininko" spaudos kioskas. Bus įvairių laimėjimų. Piknikas įvyks betkokiam orui esant.

Įėjimas — $1.25

JOKUBAS J. STUKAS, direktorius

LIETUVOS VYČIŲ seimo Los Angeles dalyviai ir svečiai po vieno bendro posėdžio.

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS LOS ANGELES MIESTE

Los Angeles, Calif. — Lietuvos vyčiai jau antrą kartą savo metiniam seimui susirenka Pacifiko pakrantėje, Los Angeles mieste. Pirmą kartą čia buvo suvažiavę 1957. Šiemet 52-sis metinis seimas įvyko rugpiūčio 5-8, tiktai keliom dienom prieš siaubingas riaušes.

Seiman buvo suvažiavę per 100 atstovų iš visos Amerikos ir nemažai svečių, daugiausia Los Angeles lietuvių. Seimu rūpinosi vietinė 133 vyčių kuopa ir Los Angeles vyčiai sendraugiai. Rengimo komisijai vadovavo Leonardas Valiukas.

Rugpiūčio 5, ketvirtadienį, atstovai registravosi Statler-Hilton viešbutyje; tan pat vakare buvo susipažinimo vakaras.

Rugpiūčio 6, penktadienį, Dievo Motinos koplyčioje (netoli viešbučio) mišias aukojo kun. J. Jutkevičius, Lietuvos reikalų garbės pirmininkas, atvykęs iš Worcesterio. Tą dieną buvo du posėdžiai, bendri pietūs ir vakare koncertas. Posėdžių metu nuoširdžiai sveikino Lietuvos konsulas Julius J. Bielskis ir Lietuvių Pasaulio Bendruomenės (LPB) pirmininkas Juozas Bačiūnas, atvykęs į LB Vakarų Apygardos suvažiavimą Los Angeles.

Vakare buvo įspūdingas koncertas. Programą išpildė sol. Prudencija Bičkienė (iš Chicagos), sol. Rimantas Dabšys, pianistė Raimunda Apeikytė ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, diriguojamas kompoz. Broniaus Budriūno. Girdėjome liaudies dainų, operų arijų ir ištraukas iš dvejų kontatų: B. Markaičio, S.J. "Vilniaus varpai" ir Br. Budriūno "Tėviškės namai".

Rugpiūčio 7, šeštadienį, vėl pradėjome seimą mišiomis toje pat koplyčioje. Vėliau buvo du posėdžiai (svarstyta Lietuvos vyčių veikla), bendri priešpiečiai ir vakare iškilmingas balius. Priešpiečių metu buvo pagerbti: kun. Jonas Jutkevičius, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Worcesteryje klebonas, vienas iš žymiųjų bei veikliųjų vyčių, ir amerikietis žurnalistas George Todt.

Kun. J. Jutkevičius jau 19 metų kaip vadovauja Lietuvos vyčių komisijai, kuri rūpinasi Lietuvos reikalais; ilgą laiką buvo pirmininkas, dabar yra garbės pirmininkas. (Jo apyskaitinį pranešimą žiūr. šiame puslapyje). Be to, kun. J. Jutkevičius yra labai daug prisidėjęs, kad Atstovų Rūmuose buvo pravesta Lietuvos reikalu speciali rezoliucija. "Dabar spauskime Senatą, — kalbėjo kun. J. Jutkevičius.

Žurnalistas George Todt yra nuoširdus lietuvių draugas ir uolus Lietuvos reikalų gynėjas. Savo kalboje jis pastebėjo, kad Lietuvos laisvė jam tiek pat brangi kaip ir Amerikos, kad į visų laisvę kėsinasi didžiausia ligi šiol istorijoje imperialistinė šalis — Sovietų Rusija. Pažadėjo remti Amerikos lietuvių akciją, kad Pabaltijo pavergimas būtų keliamas Jungtinėse Tautose.

Rugpiūčio 8, sekmadienį, paskutinę seimo dieną iškilmingos mišios buvo Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje; vėliau—paskutinis posėdis ir iškilminga vakarienė. Vakarienės metu buvo pagerbtas buv. senatorius William F. Knowland, dabar "Oakland Tribune" redaktorius. Jam buvo įteiktas Lietuvos vyčių auksinis medalis.

W. F. Knowlandą kaip lietuvių draugą sveikino konsulas dr. Julius J. Bielskis, prel. J. Kučingis, PLB pirmininkas Juozas Bačiūnas, kun. Ed. Abromaitis (iš Chicagos) ir k. Atsakydamas W.F. Knowland pastebėjo, kad yra neteisinga ir nemoralu, kai mažasias tautas pavergia didžiosios. Su ta neteisybe negalima apsiprasti; reikia jai pasipriešint, reikia kovot už pavergtųjų laisvę, jei nenorime kad nelaimingų aukų vis didėtų. Lietuva — pirmoji rusiškojo imperializmo auka, dabar Vietnamas — paskutinioji kol kas, tačiau ne paskutinė, jei komunistinė agresija nebus sulaikyta.

Po sėkmingo ir darbingo seimo visi skirstėmės, išsirinkę ir ir naują valdybą: pirm. Aleksandras Vasiliauskas-Vasys iš New Yorko, vicepirmininkai —Marija Stonytė, Eleonora Laurin, Antanas Skirius; protok. sekr. Eleonora Sakevich, fin. sekret. Joana Jankūnaitė, ižd. Pranas Švelnis, Lietuvos reikalam — Jonas Andruška, kultūros reikalam — Juozas Janulaitis ir visa eilė kitom pareigom.

Šiuo antruoju Lietuvos vyčių seimu Los Angeles daugiausia rūpinosi Leonardas Valiukas ir buv. pirmininkė Marija Šaulytė iš Philadelphijos (.H.)

SOLISTĖ IR AKTORĖ PAS VYČIUS. Iš k.: Eleonora Laurin, sol. Prudencija Bičkienė, aktorė Rūta Kilmonytė, Joana Jankūnaitė, L. Valiukas.

PRANAS LIUBINAS, žymus lietuvis krepšininkas, su savo žmona dalyvavo vyčių suvažiavime. Čia jie kalbasi su kun. J. Jutkevičium ir L. Valiuku.

Moksleivių ateitininkų stovykloje

Los Angeles, Calif. — Sekmadienį, rugpiūčio 8, moksleiviai ateitininkai linksmai traukė į savo stovyklą. Vadovė — Liucija Valaitienė ir jos pagalbininkai — Milda Grušaitė ir Linas Bačkauskas — mūsų jau laukė. Stovykla prasidėjo 5 val. vak. Po to buvo įvairūs žaidimai, kol sutemo.

Pirmadienį mus prikėlė švilpukas. Visi išbėgom į lauką mankštai. Dienotvarkėje buvo parašyta "Iškyla". Stovyklautojai suskirstyti į dvi grupes. Viena grupė išvažiavo, kita išėjo pėsčiom. Kelias buvo ilgas ir vieniems ir kitiems. Iškyla baigėsi arklių jodinėjimu. Po pietų turėjom dvi valandas laiko pasimaudyti. Paskui buvo paskaita "Moksleivio ateitininko šiandieninis uždavinys". Skaitė Puškorius. Buvo pabrėžta, kad pagrindinis uždavinys yra skelbti pasauliui Kristų. Vakare buvo laužas.

Antradienį būreliuose diskutavome apie žmogaus laisvę. Buvo trys būreliai. Pabaigoje visi pasidalinom savo mintimis bendrai. Po to sportavome ir pasiruošiame vakaro programai — kaukių vakarui. Kaukių buvo labai įvairių — pušis ir jos dvasia, lietuvis ūkininkas ir k.

Trečiadienį ryte buvo Puškorienės paskaita apie poetą Mačernį. Mes visi labai mažai apie jį buvome girdėję, tai buvo labai įdomu. Vakarinė programa irgi buvo skirta tam poetui. Vadovai paskaitė keletą eilėraščių. Paskui visi išbandėme savo talentą — visi stovyklautojai iš eilės skaitė savo parašytus eilėraščius. Vakarą užbaigėm dainomis.

Ketvirtadienį po pusryčių diskutavome apie meilę. Diskusijos praėjo įdomiai. Vakare buvo tinklinio varžybos tarp valdybos ir stovyklautojų. Valdyba laimėjo. Po to buvo iškyla. Parsivežėme daug mėlynių ir guzų, bet buvo labai smagu.

Penktadienį iš ryto nuvažiavome prie Gregory ežero. Ten irstėmės laiveliais ir maudėmės. Po pietų Puškorienė kalbėjo tema — "Kodėl mes turime būti lietuviais". Vakare buvo partizanų vakaras. Mergaičių vadovė papasakojo apie partizanus. Tada visi sudarė procesiją. Kelią švietė keturi deglai. Kun. J. Celiešiui vadovaujant rožančiui, prie penkių kryžių buvo padėtos laukinių gėlių puokštės. Prie paskutinio kryžkaus buvo paruoštas montažas. Po to visi ėjome gulti kaip galėdami tyliau. Vakaras buvo labai įspūdingas.

Šeštadienis buvo jau paskutinė diena. Dirbome prie stovyklos laikraštėlio "Dvigubas burbulas IV". Po pietų diskutavome, "Ką mes gerbiame žmoguje. Buvo daug skirtingų nuomonių. Diskusijos buvo labai įdomios. Vakarienė buvo prie laužo. Kepėm dešreles ir kitokius gardumynus. Tikrasis laužas prasidėjo vėliau. Vėl buvo pasirodymai, dainos ir žaidimai.

Sekmadienį po mišių buvo pusryčiai. Po to vadovai tarė atsisveikinimo žodį. Visi padainavom. Vėliavą nuleidom paskutinį kartą. Nuvargę, bet patenkinti, sėdome į mašinas, išsiveždami gerą stovyklos nuotaiką, daug lietuviškų dainų ir svajones apie ateinančią stovyklą.

Daina Kojelytė
Arimantas Arbas
Rasa Arbaitė

KAS PADARYTA PER METUS LIETUVOS REIKALUI

Iš kun. Jono Jutkevičiaus pranešimo vyčių seime

Lietuvos vyčiai prieš 19 metų įsteigė komisiją Lietuvos reikalam. Šiai komisijai apie 17 metų vadovavo kun. Jonas Jutkevičius-Jutt; paskutinius dvejus metus vadovauja Jonas Andruška iš Worcesterio; kun. J. Jutkevičius yra garbės pirmininkas, tačiau ir toliau jis labai aktyviai dirbą; pav. praėjusiais metais parašė 762 laiškus. Be to, Lietuvos vyčių metiniuose seimuose jis padaro tos komisijos darbo apžvalgą. Koks tas darbas?

Komisijos darbas varomas dviem kryptim: 1. atsiliepiama į nepalankias žinias, kurios pasirodo amerikiečių spaudoje ir televizijoje, pasigirsta radijo pranešimuose; tos žinios pasirodo arba dėl menko Lietuvos reikalų pažinimo arba dėl gudrios komunistų propagandos; tos žinios atitaisomos, rašant laiškus straipsnių autoriam, redaktoriam, radijo pranešėjam, televizijos vadovam ir p.; 2. aatsiliepiama į palankias apie Lietuvą žinias — už jas laiškais padėkojama. Abiem atvejais pasiekta daug gero Lietuvos labui.

Kaip tos žinios renkamos? Atskiri vyčiai per savo kuopų komisijas (tokių dabar yra 15, buvo 14) arba tiesiai vyriausiajai komisijai siunčia laikraščių bei žurnalų iškarpas ir pranešimus, ką matė bei nugirdo televizijos-radijo pranešimuose. "Svarbu, — pabrėžia kun. J. Jutkevičius, — kad kiekvienas, kuris pamato ką nors apie Lietuvą laikraščiuose ar žurnaluose arba kur išgirsta ką nors, pranešty... Tik tada žinosime, kam rašyti padėkos laišką ir kam papeikimo bei aiškinimo". Tokie nurodymai atskirtom kuopom ir nariam skelbiami biuleteniais.

Kas padaryta praėjusiais metais? Biuletenių parengta 11 1964 taip pat 11), biuletenių išsiųsta 3640 (3420), kuopų su veikiančiom komisijom 15 (14), laiškų ir atviručių parašyta 18,112 (18,097), atsakymų gauta 3832 (3957), nuolat laiškus rašė 154 asmenų (159). Taigi, vienur pažengta, kitur kiek apsileista.

Uoliausiai tebesireiškė Naujosios Anglijos vyčių apskritis — parašė 8176 laiškų (7760), labiausiai atsiliko Illinois-Indiana apskritis — 912 (290). Žymiai paaugo dalyvavimas šioje akcijoje nebe vyčių 2689 (348). Jie parašė apie 3000 laiškų. Čia primintina, kad tie vyčiai, kurie įstoja į komisiją pažadėdami rinkti žinias ir rašyti laiškus, savo pažado nebeįvykdo. Su kaupu tą pažadą yra vykdę ir visus aplenkę: Leonardas Valiukas (Los Angeles), Pranas Vaškas (Newarkas), Juozapina Zukienė (Chicaga). Juozas Janulaities (Philadelphia).

Kiti žygiai Lietuvos reikalu. Savo pranešime Lietuvos vyčių 52 metiniam seime Los Angeles, kun. J. Jutt-Jutkevičius nurodė, kad vyčiai stengėsi Lietuvos reikalui gerai panaudoti Vasario 16, Šv. Kazimiero šventę, Birželio trėmimų minėjimus ir k. Vyčiai yra daug prisidėję, kad šiemet 14 gubernatorių ir 17 majorų Vasario skelbė lietuvių diena; 6 žymūs laikraščiai įsidėjo įžanginius straipsnius, 5 —svarbesnius pasisakymus, 101 — šiaip straipsnius apie Lietuva ir Vasario 16; 8 radijo stotys minėjo Lietuvą savo programose; 4 miestuose plevėsavo Lietuvos vėliava; 92 kongresmanai ir 21 senatorius pasakė kalbas, tiesiasias "Congr. Record".

Be to, rėmė **rezoliucijų komisijos** darbą, siekdami "pravesti nors vieną rezoliuciją Lietuvos klausimu. Viena rezoliucija buvo užtikrinta Atstovų Rūmuose; o dabar darome, ką tik galime, kad Senatas irgi pravestų tokią rezoliuciją" — pabrėžė kunigas J. Jutkevičius.

Jauniem vyčiam priklauso iniciatyva **dėl žygio į Washingtoną**. "Dabar keletas jaunesnių vyčių ruošia demonstraciją už Lietuvą prieš Sovietus, Madison Square Garden, New Yorke, lapkričio 13... Kiekvienas vytis ir vytė turėtų pilnai šį žygį remti savo dalyvavimu demonstracijoj, finansine parama ir raginimu kitus dalyvauti. Jei visi prisidėsime aktyviai ir pasišvęsime, tai nėra kalbos, kad žygis pasiseks ir Lietuvai didelės naudos atneš".

"Supraskime Lietuvos dabartinę sunkią padėtį, — kreipėsi kun. J. Jutkevičius į vyčius pabaigoje savo pranešimo. — Nenuleiskime rankų, bet dirbkime su atsidavimu. Mūsų visų pastangos, kartu su visų kitų lietuvių bei svetimtaučių pastangomis, daug pagelbės Lietuvai galutinai atgauti savo nepriklausomybę ... Dieve, tai padėk!" (s)

LIETUVOS VYČIŲ delegacija pas Los Angeles kardinolą. Iš k.: L. Valiukas, Eleonora Laurin, J. Drumstas, prel. J. Kučingis, kardinolas James Fr. McIntyre, A. Vasiliauskas — naujasis vyčių pirmininkas, J. Jankūnaitė, M. Stonytė.

ŽURNALIST G. TODTO pagerbimas. Iš k.: L. Valiukas, Rūta Kilmonytė, George Todt, K. Liaudanskis — LB Vakarų Apygardos pirmininkas.

SEIMA UŽBAIGIANT kalba aktorė Rūta Kilmonytė. Toliau kun. J. Jutkevičius, William F. Knowland, konsulas J. Bielskis, žurn. George Todt. Visos šio puslapio nuotraukos L. Kančausko, išskyrius delegaciją pas kardinolą.

IŠ VISUR

— **Prel. dr. L. Mendelis** Šv. Alfonso lietuvių parapijos klebonas Baltimorėje, šią vasarą taip pat lankėsi Europoje. Buvo Paryžiuje, Liurde, Romoje, vakarų Vokietijoje. Čia užtiko dvi lietuvaites vienuoles, dirbančias ligoninėse, ir kiekvienai užsakė Darbininką vieneriem metam. Nuoširdus ačiū.

— **Stasys Piežą** lietuvis žurnalistas 'Chicago American' dienraščio religinio skyriaus redaktorius, yra sulaukęs 60 metų. Gimęs Lietuvoje 1905 rugpiūčio 18, su tėvais į Ameriką atvyko dvejų metų. Čia išėjo mokslus ir pradėjo sėkmingą žurnalisto darbą. Daug informacijų yra paskelbęs apie Lietuvą. Veiklus visuomenininkas, lietuvis patriotas, vienu metu yra buvęs L. Kat. Federacijos Amerikoje pirmininkas.

—**Vytautas Adomaitis,** chemikas, dirbąs vidaus reikalų departamento gamtos skyriaus apsaugoje, paskirtas vyriausiu chemiku šiaurės Dakotoje. Jo žiniai pavesta aštuonių vailstijų gamtos priežiūra.

— **Lietuvių Fondo naujas adresas:** 6643 So. Maplewood Av., Chicago, Ill. 60629, tel. 778-28 58. Visais LF reikalais prašoma kreiptis naujuoju adresu.

— **Leonardas Valiukas,** Rezoliucijoms remti komiteto pirmininkas, rezoliucijos JAV Senate pravedimo reikalu išvyko į Washingtoną. Ta proga, sueidamas į kontaktus su rezoliucijų sąjūdžio rėmėjais ir talkininkais, yra numatęs aplankyti visą eilę didesnių lietuvių kolonijų.

— **Dr. Petras Pamataitis,** Los Angeles, Calif., atstovauja Lietuvą Tarptautinėje kriminologų sąjungoje. Šios sąjungos jubiliejinis 50 m. veiklai atžymėti kongresas liepos mėnesį vyko Long Beach mieste, Kalifornijoje. Šio kongreso metu, Santa Monicos (Calif.) policijos pareigūno A.J. Griciaus rūpesčiu, Lietuva ir buvo priimta tikruoju šios sąjungos nariu.

— **Waterbury, Conn.** Rugsėjo 3, penktadienį, 7:30 val. vakare Šv. Juozapo parapijos senos mokyklos (Congress Ave) patalpose šaukiamas susirinkimas visų patriotinių organizacijų ir atskirų lietuvių išklausyti pranešimui, kurį padarys Rezoliucijų Komiteto pirm. Leonardas Valiukas iš Los Angeles. Prieš tai jis lankysis Washingtone ir New Yorke.

— **Juozas Tininis,** filologas ir literatas, nuo š.m. rudens semestro pradeda skaityti lietuvių kalbos kursą Kalifornijos ute Los Angeles mieste.

— **J. Jodelė (pirm.), J. Raulinaitis, dr. F. Palubinskas, P. Grušas ir J. Motiejūnas** sudaro naująją atkų sendraugių Los Angeles sk. valdybą.

LONG ISLAND
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L. I. žemės sklypus • Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

O KO KO?

KARAS AR KOEGZISTENCIJA?

Vyriausybė pateikė projektą karui su narkotikais. Numato po 22.5 mil. dol. tam karui kasmet per trejus metus vietinėm gydymo ir kitokiom institucijom.

Narkotikų vartotojai aiškintų: kam karas, geriau koegzistencija, bus ir valstybei pigiau ir mum geriau. Tegul valstybė pusę tos sumos įtraukia į kovos prieš skurdą programą: mes gi esame didžiame skurde, kai neturim pinigų narkotikam nupirkti; tegul mum pusę tos sumos duoda, galėtume nusipirkti, ir būsim ištraukti iš skurdo.

Mūsų kontraprojektas išgelbės vyriausybę ir nuo vyr. teismo, nes gali atsitikti, kad vyriausybė išleis pinigus ligoninėm ir administraciniam aparatui kovai su narkotikais, o, žiūrėk, vyr. teismas paskui išaiškins, kad visa tai nereikalinga, kad draudimas vartoti narkotikus yra prieš konstituciją, prieš asmens privatumo laisvę.

•

STALINO DOVANA

Londono laikraščiuose pasirodė Winstono Churchillio našlės kreipimasis į vagis. Prašė grąžinti pavogtas brangenybes, nes jos turinčios jai brangių prisiminimų, brangesnių ir už pinigus. Ypač gailu jai žiedo, kurį dovanojo Stalinas 1945 metais. Tame žiede įrėžtos dvi širdys ir žodis 'Moskva'.

Ką reiškia tos dvi širdys? Našlei, turbūt, jos primena velionį vyrą ir jį pačią, kai jiedu buvo pas Staliną. Kitiem tie simboliai mena Stalino dovaną už nuolaidas Jaltoje — už leidimą pavergti Pabaltijo ir kitus kraštus.

Vagys siautėja po butus

Paterson, N.J. — Rugpiūčio 23, dienos metu (apie 11:30 v.) pro rūsies langą vagys įlindo į **Fab. Sarankos** butą (264 Lawrence Pl.) ir išsinešė apie 200 dol., du rankinius laikrodėlius ir dvi foto kameras. Fab. Saranka tą dieną nedirbo savo įmonėje; buvo trumpam išvykęs atsivežti šaltinio vandens. Grįžęs apie 11:45 val., rado visą butą sujaukta, spintų slalčius išvartytus, rūbus ant grindų išmėtytus. Vagys, matyt, ieškojo daugiau pinigų ir kitų vertingesnių daiktų.

Maždaug prieš mėnesį nakties metu (apie 11:00 val.) trys jauni juodukai buvo įsibrovę į **J. Malinausko** miegamąjį. Peiliu grasindami reikalavo pinigų. Senukas pensininkas namie teturėjo 15 dol. Piktadariai tuo nepatenkinti, 81 metų senuką apmušė, sukruvino ir pabėgo.

(db).

— **Amerikos pareigūnai** susirūpinę augančiu pietų Amerikoje komunistų teroru. Labiausiai Kolumbijoje, Peru ir Venezueloje.

ALGIO SAULIO IR ZITOS SUKAUSKAITĖS sutuoktuvių vaišės rugpiūčio 14 šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje Paterson, N. J. Nuotr. Vyt. Augustino.

ŠAUNIOS LIETUVIŠKOS VESTUVĖS IR VAIŠĖS

PATERSON, N.J.

Rugpiūčio 14 Patersono lietuvių kolonijai nebuvo eilinė diena. jeigu mes džiaugiamės kiekviena nauja lietuviška šeima, tai Vincento Algimanto Šaulio ir Zitos B. Sukauskaitės sutuoktuvės tą džiaugsmą dar padidina.

Vincentas A. Šaulys, gimęs 1940 sausio 15, Tauragėje, Lietuvoje, nesulaukęs dar metų neteko savo tėvelio, kurį bolševikai išvežė į Sibirą ir ten nukankino. Ir taip mažasis Algis liko vienos mamos globoje. Marija Šaulienė, energinga suvalkietė, ištikimai vykdė savo vyro paskutiniuosius atsisveikinimo žodžius — 'rūpinkis Algučiu'. Su vos ketverių metų sulaukusiu sūneliu, artinantis antrajai bolševikų okupacijai pasitraukė į vakarus. Čia kantriai nešė našlės tremtinės dalią ir visą rūpestį sukaupė sūnaus išauklėjimui ir išmokslinimui. Tikslą pasiekė ir tėvo valią įvykdė. V. A. Saulys pereitais metais baigė Seton Hall universitete socialinius mokslus.

Algis neprisirišo vien prie knygos ir neužsidarė savo gražiuose namuose. Nuo pirmųjų pradžios mokyklos dienų jis priklausė moksleivių ateitininkų Vyskupo Mečislovo Reinio kuopai, o vėliau New Yorko studentų ateitininkų draugovei. Buvo kuopos ir draugovės pirmininku ir SAS centro valdyboje užsienio skyriaus vadovu. Neišsijungė ir iš vietos lietuvių veiklos — mokytojavo šeštadieninėje mokykloje, yra LB Patersono apylinkės valdybos sekretorius.

Zita B. Sukauskaitė, gimusi 1943 rugpiūčio 14, tik prieš trejus metus atvyko iš Lietuvos pas savo tėvelius Detroitan. Bolševikams antru kart artinantis į Lietuvą, ji, vos vienuolikos mėnesių liko močiutės globoje, o tėveliai su vyresnių broliuku pasitraukė į vakarus. Zita augo, brendo ir mokėsi bolševikiškoje santvarkoje, o iš jos išsprūdusi liko ir susipratusi lietuvaitė ir giliai religinga.

Jaunųjų tėveliai suruošė savo vaikams gražias lietuviškas vestuves. Iškilmingas vedybų mišias aukojo ir moterystės ryšį palaimino kun. V. Dabušis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Asistavo kun. P. Totoraitis ir kunigas A. Milius. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo keturios artimiausių draugų poros: Stepas Augulis ir Marytė Sukauskaitė, Jonas A. Žukas ir Vita Tallat-Kelpšaitė, Edmundas Gudaitis ir Danguolė Majauskaitė, Bronius Stankaitis ir Eileen Kidžiutė. Žiedus nešė J. Morris, o gėles D. Kidžiūtė. Jaunieji pabroliai ir pamergės bei jų tėveliai ir artimieji per iškilmingas mišias priėmė šv. komuniją.

Vestuvių vaišės įvyko lietuvių parapijos salėje, kurią labai gražiai šiai progai papuošė Audronė Klimaitė. M. Šaulienė trumpai ir nuoširdžiai pasveikino jaunavedžius ir visus svečius, o vaišėm vadovauti pakvietė inž. Ant. Sabalį, kuris, jam įprastu lengvu humoru, šias pareigas puikiai atliko. Jaunųjų stalus puošė tautinių spalvų žvakės ir du didžiuliai lietuviški raguoliai, pačios Algio mamytės M. Šaulienės iškepti.

Jaunąją porą sveikino ir apaštališką palaiminimą atsiuntė popiežius Paulius VI. Telegramomis sveikino artimieji giminės iš Lietuvos. Amerikos, Kanados ir kt. Žodžių sveikino ir geriausios sėkmės linkėjo Zitos tėvelis A. Sukauskas, iš Chicagos atvykęs Algio krikšto tėvas Ignas Venckus, P. Januška, St. Garliauskas, kun. V. Dabušis ir kt. Visa vestuvių tvarka ir nuotaika, kaip bažnyčioje per pamaldas, taip ir vaišėse salėje, buvo labai lietuviška. Reikia džiaugtis jauna, gražia, lietuviškai susipratusia ir giliai religinga nauja šeima.

Skanias vestuvines vaišes paruošė A. Kaunas iš Brooklyno. Fotografavo Vyt. Augustinas. Povestuvinę savaitę jaunieji praleido Kennebunkport, Me., pas lietuvius pranciškonus, kur V.A. Šaulys yra daug vasarų atostogavęs bei stovyklavęs su moksleiviais ir studentais ateitininkais. Jaunoji pora apsigyveno Algio mamos M. Šaulienės namuose. 420 12th Ave., Paterson, N.J.

—•—

— **Juratė Mockutė, V. Vasiliauskaitė ir M. Rugytė** dalyvavo moksleivių ateitininkų stovykloje Kennebunkport, Me. Grįžo labai patenkintos.

— **Šviesios Saulės klubo** laimingasis rugpiūčio mėn. narys buvo Mr. Mrs. Jewel R. Mohrle gyv. '64 — 10th Ave. Paterson, N.J. **d.**

NAUJI FILMAI — KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Septynių vaikų nuotykiai mariose

"A High Wind in Jamaica". Režisorius Alexander Mackenrick, neseniai pateikęs "A Boy Ten Feet Tall", ir vėl prisistato su nauju filmu apie vaikų nuotykius. Artimai prisilaikant Richard Hughes 1929 m. išleisto populiaraus romano, filme pavaizduojami septynių vaikų nuotykiai, kai jie iš Jamaicos 1870 m. tėvų pasiunčiami į Anglijos mokyklas.

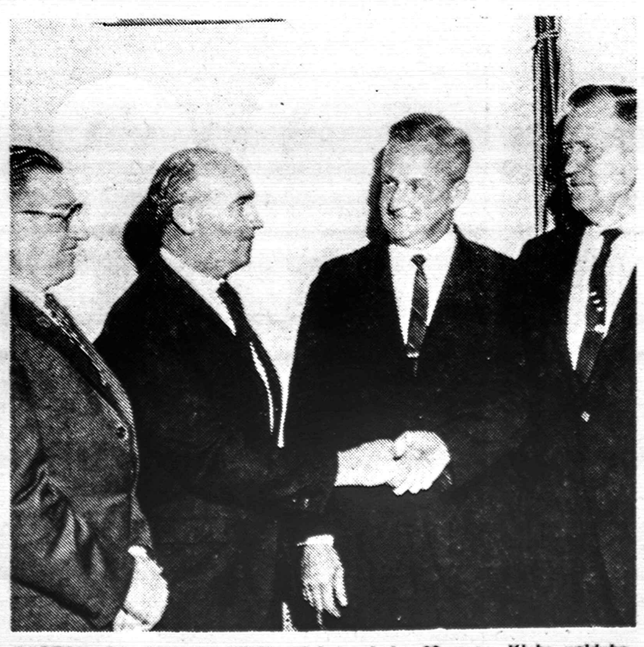
Režisorius darniai vysto detalę po detalės, sudomindamas egzotiškais nuotykiais, bet taip pat neužmiršdamas gvildenti ir knygoje vystomų problemų. Vaikus vežąs laivas užpuolamas piratų, ir po apiplėšimo jaunieji keleiviai per klaidą patenka į piratų laivą. Ne tik jiems neatsitinka nieko blogo, bet tampa net piratų persekiotojais ir gąsdintojais. Dramatinėje filmo atomazgoje nuo dešimtmetės mergaitės melagingo paliudijimo priklauso piratų grupės pasmerkimas dėl nepadaryto nusikaltimo.

Uoliai įsigilinant į vaikų moralinį nusistatymą ir atsakomingumo jausmą, knygos autorius ir filmo režisorius tyrinėja vaikų žiaurumą suaugusių atžvilgiu bei jų abejingumą subrendusių žmonių gėrio ir blogio sąvokoms.

Piratų kapitono vaidmenyje Anthony Quinn turi puikią progą prie eilės įvairių filminių charakterizacijų pridėti dar vieną pasisekimą. James Coburn nemaža prisideda prie filmo komiškosios pusės išryškinimo bei dramatinės pusiausvyros išlaikymo. Lila Kedrova ir Gert Frobe pasirodo tik smulkesnėse rolėse, kai iš visų vaikų ypatingais vaidybiniais gabumais pasižymi dešimtmetė Deborah Baxter.

Autentiškų Karibų jūros ir Jamaicos spalvotų gamtovaizdžių fone sukurtas filmas laikytinas tinkamu visai šeimai, išskiriant mažuosius, kuriems filmo vaikų elgesys liks ne tik nesuprantamas, bet gal net užgaunantis.

— **Nacionalinė Kinija** pasiūlė savo kariuomenės į Vietnamą. Pasiūlymas nepriimtas, baiminantis, kad nebūtų provokuojama kom. Kinija.

EASTON, PA. Lietuvių piliečių klubui sukako 30 metų. Klubo valdyba iš k.: pirm. Pov. Stankus, prof. dr. Br. Vaškelis, J. V. Zansitis ir buvęs ilgametis klubo pirmininkas K. Straukas.

Parengimai New Yorke

Rugsėjo 4 — Sportininkų rudens balius Saieva Parkview "Champagne" salėje, 260-2 Knickerbocker Ave., Brooklyne. Pradžia 7 val. vak. Rengia Lietuvių Atletų Klubas.

Rugsėjo 5 — Baltijos tautų diena pasaul. parodoje. Programa pradedama 1:00 val. popiet iškilmėm ir vėliavų pakėlimu prie lietuvių kryžiaus. Meninė programa N.Y. paviljone 4 val. popiet.

Rugsėjo 5 — Apreiškimo parapijos metinis piknikas Franklin Sq., Plattdeutsche patalpose. Autobusas išeis 1 val. nuo Apreiškimo bažnyč.

Rugsėjo 11 — Angelų Karalienės parapijos draugijų rengiamas laimėjimų vakaras Kultūros Centro statybai paremti. Pradžia 4 val. popiet parapijos patalpose.

Rugsėjo 12 — Lietuvos atsiminimų radijo — Rūtos piknikas Royal Gardens parke, Rahway, N. J.

Rugsėjo 17 — Apreiškimo parapijos Gyvojo Rožančiaus 50. metų sukakties vakarienė.

Rugsėjo 18 — Skautams remti komiteto balius.

Spalio 3 — Darbininko rengiamas rudens šokių vakaras su įvairia programa šv. Silvestro parapijos salėje, 398 Grant Ave., Brooklyne. Pradžia 4:30 val. popiet.

Spalio 10 — Dariaus Lapinsko kūrinių koncertą ruošia New Yorko ateitininkai Brooklyn College Walt Whitman auditorijoje. Koncertui diriguos pats kūrinių autorius. Pradžia 3 val. popiet.

Spalio 16 — Aktoriaus Vitalio Žukausko 15-kos metų veiklos Amerikoj sukaktuvinis rečitalis Apreiškimo parapijos salėj Brooklyne.

Spalio 17 — Tyliosios Bažnyčios Lietuvoje paminėjimas Carnegie Endowment salėje New Yorke. Rengia Pasaulio Liet. Katalikių Organizacijų Sąjungos Centras.

Spalio 30 — Operetės choro, vad. muz. Vyt. Strolios, koncertas Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, dalyvaujant sol. D. Mongirdaitei, akt. V. Žukauskui ir pianistei A. Kepalaitei. Po koncerto šokiai ir turtinga loterija.

Lapkričio 13 — Masinė lietuvių manifestacija prieš Lietuvos okupantus Madison Square Garden, New Yorke, ir žygis į Jungt. Tautas.

Lapkričio 13 — Po žygio į Jungt. Tautas susiartinimo šventė su šokiais Central Plaza Hall, 111 2nd Avenue, Manhattane. Pradžia 8 val. vak.

Lapkričio 20 — Kariuomenės šventės minėjimas Apreiškimo parapijos salėje. Rengia Ramovės N. Yorko skyrius.

Lapkričio 27 — "Čiurlionio" ansamblio 25 metų jubilėjinis koncertas Webster Hall salėje, New Yorke. Rengia New Yorko apygardos Lietuvių Bendruomenė.

Gruodžio 4 - 5 — Dail. Vytauto Igno kūrinių paroda Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne.

Gruodžio 5 — New Yorko Lietuvių Vyrų Choro, vad. muz. Vlado Baltrušaičio, koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhaven, N. Y.

Gruodžio 31 — Naujųjų 1966 Metų sutikimo balius Demokratų salėje, 101-49 Woodhaven Blvd., Ozone Park, N.Y. Rengia "Darbininkas" užbaigiant savo 50-tą jubilėjų.

•

Numatomus parengimus pranešti KĘSTUČIUI MIKLUI, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. 11803; telef. (516) WE 5-0896.

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas garsiame CAPE COD - OSTERVILLE kurorte prie atviro Atlanto jūros pliažo, gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. OSTERVILLE Cape Cod Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti (7 min. pėsčiom) šiltos srovės privatus jūros pliažas.
- Geras lietuviškas maistas.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleist savo atostogas viloje Audronė.

Vila Audronė jau atidaryta ir priima svečius vasarojimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ

MRS. MARIJA JANSONAS
87 East Bay Rd. Osterville, Mass. 02655 — tel. 428-8425

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0[illegible]
•
Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y
Tel. VIrginia 6-1800

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

SPORTAS

Futbolininkai į Kanadą

Darbo dienos savaitgaly įvyksta Kanados lietuvių diena St. Catherine, Ont. Šios metinės šventės metu bus Amerikos lietuvių futbolo varžybos. Kaip žinome, Amerikoje, o gal ir visame pasaulyje, beliko tik du lietuvių futbolo klubai — tai Chicagos Lithuanica ir Brooklyno Lietuvių Atletų Klubas (LAK). Šie abu vienetai ir žais dėl meisterio vardo. Žaidynės įvyks sekmadienį rugsėjo 5 d., 2:30 val. "Club Heidelberg" aikštėje, 569 Lake St., St. Catherine Ont.

Pernai pirmą kartą meisterio vardą laimėjo — Lietuvių Atletų Klubas, įveikęs Chicagos Lithuanica Clevelande 3:1. Ar pavyks chicagiečiams atsigriebti, ar pasiseks newyorkiečiams išlaikyti meisterio vardą, pamatysime Kanados lietuvių dienoje. Iš ankstó nesinori pranašauti.

Mirė A. Lūkoševičius

Pereitą antradienį Brooklyne mirė Antanas Lukoševičius-Luke, buvęs Lietuvių Atletų Klubo pirmininkas. Velionis buvo kieto būdo, darbštus ir sąžiningas. Būdamas senu Lietuvių Atletų Klubo nariu, vienas iš nedaugelio skatino ir rėmė Atletų Klubo susijungimą su Sporto Klubu, kas vėliau ir įvyko. Jo pirmininkavimo metu LAK nusipirko naujas patalpas ir išsikėlė iš Williamsburgo pačiu laiku. Gaila, kad mirė nepamatęs savo gimtosios Suvalkijos. Lietuvių Atletų Klubas gedi dar vieno savo seno nario.

Atletas

Richmond Hill šiaurinėj sekcijoj parduodamas 3 šeimų mūrinis namas su 2 garažais. Savininkas išvyksta į Floridą, todėl skubiai nori rasti pirkėją. Prašomoji kaina 42,50 0 dol. Skambinti VI 7-5840.

Pigiai parduodamas namas. Skubiai parduodamas namas vienos šeimos, East New Yorke, 274 Chester St. Brooklyn, N.Y. Kaina $2100—arba aukščiausias pasiūlymas. Namą galima pataisyti ir išnuomuoti bent $80-90 per mėnesį. Suinteresuoti prašom pirma apžiūrėti namą ir siūlymus pranešti: HI 1-6799.

Išnuomojamas 5 kambarių butas II aukšte su šildymu ir visais patogumais. Mėnesiui nuoma 69 dol. Teirautis J. Jokubausko adresu 79 Wycoff Ave. arba telef. EV 2-9443.

Išnomuojami butai Bronx Concourse: 3 kambarių — 90 dol.; 5 — 100 dol.; 6 — 140 dol. Apt. Center, 22 39 Grand Councourse, Bronx, N. Y. WE 3-0300.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

—•—

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

SENŲ TĖVŲ RŪPESČIAI

Esame darbininkai. Visą savo gyvenimą dirbome sunkiai, gyvenome kukliai ir taupėme. Dabar, senatvėj, gauname keletą centų pensijos ir iš to gyvename. Turime savo namus. Jie yra trijų šeimų. Be tų namų, kuriuose gyvename, turime dar trejus namus, kuriuos pirkome už grašius, bet sunkiai dirbdami juos ištaisėme ir jie dabar turi nemažai vertės.

Turime tris dukteris ir vieną sūnų. Kiekviena duktė turi po du vaikus. Sūnus vaikų neturi, nors jis jau yra 16 metų vedęs. Prieš trejus metus sūnus su marčia priėmė auginti svetimą vaiką, kurį jie adoptavo. Šią vasarą priėmė auginti vos tik keletą mėnesių turinčią mergaitę. Vaikai gražūs, nieko mes prieš juos neturime. Bet palikti turto jiems mes nenorime. Kam čia žmogus taip sunkiai dirbęs dar svetimiems paliksi. Mes sumanėme testamentą padaryti; tada mes galėtume tik saviems vaikam ir anūkam palikti, bet bijome sūnaus ir marčios užgauti. Sūnus mūsų vienturtis ir mums labai geras; nenorime, kad mus su piktumu prisimintų. Ką Tamsta patartum mums daryti?

Seni tėvai, Massachusetts

—o—

Atsakymas

Tamstų klausimas vargu yra teisminio pobūdžio. Sunku patarti, kaip išvengti sūnaus neįžeidus. Man atrodo, kad jei sūnus įsunijo, "adoptavo" du vaikučius, turėtumėt su jais dabar skaitytis kaip su anūkais, o ne svetimais.

Teisiškai, jei abu mirtumėtė testamento nesudarę, turtas tektų vaikam, o ne anūkam, po lygiai. Tik tuo atveju, jei katras iš vaikų mirtų anksčiau jūsų, jo arba jos dalis tektų jo ar jos vaikams po lygiai. Jei visi vaikai bus gyvi, jums abiem mirus, turtas teks jiems, o ne antkams.

Testamentu, žinoma, galite palikti savo turtą, kam tik norite, ir tokiomis dalimis, kokio' mis norite. Tačiau niekas negali nurodyti būdo, kuriuo išvengiama nemalonumų ir nepasitenkinimo vaikų ir anūkų, jei turtas būtų paliktas vieniem vienaip, kitiem kitaip.

Lenkiškas kumpis New Yorko šaldytuvose

Pagal susitarimą su Lenkija didelės siuntos lenkiško kumpio įvežamos pro New Yorko uostą, kur yra geri šaldytuvai. Temperatūra čia palaikoma tokia, kokia yra reikalinga, kad lenkiškas kumpis išlaikytų savąjį skonį, vadinamą 'gimtojo krašto skoniu'. Lenkiško kumpio ypatingas skonis priklauso nuo atitinkamo kiaulių maitinimo ir gamybos proceso. Lenkiškas kumpis dėl to plačiai vartojamas vosoje Amerikoje, o ypač tuose miestuose, kur yra didesnis procentas iš Lenkijos kilusių žmonių. Daugiausia šio kumpio įvežama pro New Yorko uostą. Reikalaukite visose krautuvėse. Galima gauti dežutėse nuo 2 iki 12 svarų vardu **Krakus, Atalanta, Polo,** arba nuo 11 iki 13 svarų — **Tala** vardu.

(wk).

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON. MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7
meg. iš **WKOX,** Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

PABALTIEČIŲ DIENOS New Yorko Pasaul. Parodoje

proga

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO
RUDENS BALIUS

1965 m. rugsėjo 4 d.

SAIEVA PARKVIEW "Champagne" salėje
260-262 KNICKERBOCKER AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Šokių muzika ir programa
Baras ir bufetas — saikingomis kainomis
Graži ir vėsinama salė
Atskiri stalai 10 asm. — gaunami vietoje
Puiki proga sutikti draugus ir
linksmai praleisti vakarą!

PRADŽIA 8:00 v. vak. KAINA $3.00

Biletai ir stalų užsakymas prie įėjimo nuo 7:30 v. vak.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS
1332 Halsey St., Brooklyn, tel. HY 7-9756

LOST & FOUND

COLLIE $50 REWARD
Large female, Sandy brown, 70th Street & 13th Avenue, Brooklyn. August 13. Family heartbroken. Days 439-7548 or CL 6-3804 after 7 PM.

RESTAURANTS

McDONALD'S DINING ROOM
327 Stuyvesant Ave B'klyn
For your Weddings Communions & Confirmations & Showers & Parties
For reservations call Mr. & Mrs. John W. McDonald
Call PR 3-8292

AUTO SERVICE

PARK SHORE AUTO CORP
Authorized Volkswagen Dealer
Route 33 Neptune New Jersey
We have the finest of cars Come in and see our values Ask for Kirt Gruber call 201 - 988-0100 Watch for our grand opening soon.

SERVICE

CLEANING SERVICE
Lyles Bros Door to Door Automobile Cleaning windows and basements All work done at reasonable rates all work guaranteed — Call 537-8907 or 293-0877 7 AM to 8 AM 1230 Teller Avenue Bronx.

AIR CONDITIONERS
Reconditioned & Guaranteed
1 - 1½ - 2 horsepower units
Immediate Delivery
107-11 Jamaica Avenue Jamaica
TOZI AIR COND CORP.
Call 441-3331

SCHOOLS

KAY-LAURE'
For A Beauty Career

- Beginners. Day and evening classes
- Refresher course
- Manicuring course

Free placement service
Write for brochure
KAY-LAURE'
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
New Classes start every Monday
8 Duffy Avenue
Hicksville, N.Y. • OVerbrook 1-5313

Beginners and Experienced
STUDY PIANO
VOICE SIGHT SINGING
Call Anytime
UL 7-9515
Mrs. Howell 675 Sterling Place
Brooklyn

HOTELS

GRANADA HOTEL
Air Conditioned Rooms Television in all Rooms. 15 minutes to all Airports. We cater to the World's Fair Guests.
268 Ashland Place Bklyn.
Call UL 8-2000

CHATHAM HOTEL 1½ blocks to beach. Center of all attraction 304 4th Ave., Asbury Park, N.J. Wholesome home cooking Friendly family atmosphere $40 & up weekly Rooms without meals $18 & up per person Kitchen privileges month or season Josephine Farielio (201) 774-9525

A home away from home **HOTEL LUCERNE** 201 W. 79th Street, New York City ½ block from Broadway and 79th St. Convenient to everything in the heart of N. Y. C. Newly furnished 1-2-3 room suites some with kitchenettes — moderate rates. EN 2-7100.

HOUSE FOR SALE

E. FLATBUSH
GRAND OPENING
NEW MODELS

2 Fam. brick—shingles, 6-6 spacious rooms, 1½ baths. Detached, 2 enclosed lots, private driveway with 'carport' cement. Hollywood kitchen hot-cold water. Public school in the vicinity also Catholic churches, good transportation. Direction: Belt Pkway, exit Rockaway Pkway, left to Flatlands Ave., right E. 89th St., first house #761. Open daily 2 PM - 5 PM.
DEL BEE CUSTOM BUILDERS
DE 9-6952 — CL 9-2444

SERVICES

WAITING FOR RAIN?
WE DIG A WELL
For Free Estimate Call
IN 3-0909
FLUSHING BUILDERS SUPPLY
34-30 Francis Lewis Blvd.

HENRY'S
LAWN SPRINKLING SYSTEMS
installed and serviced all work done at reasonable rates. All work guaranteed — 29 Brook Ave Bayshore Long Island Call 516 - 666-4025

MRS. BURNETTE HICKS
200 West 135th Street
Public Typist
We specialize in cutting stencils & Adressing envelopes — Filling in All work done at reasonable Rates.
Call 635-5224 or 665-2643

HOUSEHOLD SERVICE
San Kidd Floor Scraping Polyurcthane Stain Fabulon Varnish Shellac. Also Specialists in Painted Floors Waxing We Guarantee All Our Work.
2853 Atlantic Ave. (Near Schenck)
Brooklyn Call 827-8900

SLIPS MOORING
Day - Week - Month - Season
Moorings $3 per foot (season)
Slips at sensible rates
Skyline Marina on Flushing Bay
College Point, New York
Call IN 3-9708

MRS. TYLER'S
TEA HOUSE
Private Tea and Card Reading
By Appt. 9 AM to 8 PM Daily
635 Flatbush Avenue
Brooklyn. Tel. 284-8332

SCIENTIFIC MASSAGE
AND THERAPY
Mae Pellegrin R. P. T.
5 Irving Place, Summit, N. J.
WOMEN ONLY
Call 201 - 277-3194

Ieškoma Marcelė Paulauskaitė, gimusi apie 1919 Tauragės apskr. ir valsč., Jocių kaime. Ištekėjusi Lietuvoje už Roberto Žuko. Į JAV atvykusi po antrojo pasaulinio karo. Paskutinis (prieš 9 metus) adresas: 141 Mayer St., Brooklyn, N. Y. Ieško: Antanas Paulauskas, Casilla 2313 — Cerro, Montevideo, Uruguay.

TRUCKING

MOORES TRUCKING
817 E 214th Street
General trucking Manufacturers deliveries such as furniture & freight work. Also steady piece work or contract work For fast prompt service call TU 2-8496

TRUTTS EXPRESS
Light Moving & Trucking
Day & Night.
Free Estimates
Reasonable Rates.
Call GL 5-3350
539 Jefferson Ave., Brooklyn

PRINTING

INTERNATIONAL
PRINTING CO
197 E 4th Street
EVERYTHING FOR THE PRINTING LINE
Call OR 3-1830

PAINTING

PAINTING & DECORATING
Interior and Exterior
Houses & Industrial. We specialize in Interior Painting. All work guaranteed Call LY 7-3326 ask for Mr. Hollyfield 1842 Haight Ave Bronx, N. Y.

CONTRACTORS

K & D CONTRACTORS
CEMENT WORK
All Type House Wrecking
Cellar Cleaning Rubbish Removed
Stoop work All work guaranteed
190 Kosciusko St. Bklyn N.Y.
Phone — 388-9742

B &S CONTRACTORS
1838 Flatbush Ave.
Anything, anytime, anywhere. Most Reasonable Rates Free Insurance Estimates. All Work Guaranteed.
Call MA 4-6868

V & V IRON WORKS
473 Hicks St Bklyn
Ornamental iron works Railings Cellar doors Steel porches, Iron stairs Room dividers — Violations removed All work guaranteed
Call TR 5-1362

For the Finest Craftsmanship
Call CONTRACTOR—PETER
European - Painter - Plastering
Paper Hanging - Carpenter
2 East 45th Street N. Y. C.
MU 7-6865 — TR 6-6174
9th Floor

BAKERY

MEAT PIES, INC.
Affiliated with Near East Bakery
154 Atlantic Ave., Brooklyn, N.Y.
Grand Opening — August 9th
We specialize in Lamb Spinach Pies. We cater to all your party needs. Serving Bklyn., New York.
Call 875-2295

REAL ESTATE

Roosevelt, Colonial 5 bedrms, large living rm, dining rm, & kitchen, 3-car garage, oversized plot w. trees & shrubs. All for $16,990, $600 down. **Hempstead,** 2 fam. 5 & 4 rms, fin. basement, garage, collect $120 for 4 rms up. You can live in a 5 rm apt for $60 mo. Conveniently located. $27900. **Shav Realty** 516 IV 1-8300

Išnuomojamas Woodhavene didelis gražus kambarys su virtuve. Pageidaujama moteris. Teirautis vakarais nuo 6 val. šeštadienį ir sekmadienį visą dieną. Telefonas VI 6-1119.

NURS. HOME

MRS. CATHERINE BROWN
116 Monroe St.
North Amytiville, L. I.
Room & Board for men in beautiful Long Island. Good home Cooking. Clean Rooms. Catholic Church within walking distance. Reasonable rates. Call 516 - 598-1067.

MRS. LILLIAN FORLER
396 Center Street
South Orange, N. J.
A home away from home Guest Home Room and Board for Women. Beautiful Home 3 Cooked meals Daily. Lovely area nice warm atmosphere. Patios Sun Rooms Catholic Church near by. Eeverything for Your convenience. Come spend your time with us. (201) 762-8771

CHILDREN BOARDED
AILEEN NURSERY
3 Brooklyn Ave. Bkly'n
Ages 2-5 Day Care Nursey Hot Meals Summer Fun and Supervision — Weekly Rate ($15) Call PR 8-7669

BEST OF CHILD CARE 2 years & up Private home Swimming pool Playroom 6x14 Set Back yard T.V. Hot meals **Mrs. Gertrude Fennell** 134-59 176th St. Springfield Gardens Call LA 7-7707 or LA 5-9522

For Senior Citizens will your retirement be a pleasure or a problem? Those with limited income but wishing to live in refined surroundings, having all the comforts of hotel service at minimum rates. Both men & women age 60 and over. **Thorn-Mel Hall** is located in a small community 3 mi. East of Port Jefferson. Inquiries invited 516 - HR 3-0665.

BALDWIN AREA
Room & Board for elderly person — preferrably under 75. $150 per month plus 1 month's security. Handicap entirely unimported. Meals served in room on request. 17 yrs. experience. Beautiful home. Call 516 TN 8-0966

SERVICE

World's largest Kosher
DELI & DAIRY Restaurant
(The ONLY ONE of its kind!)
KOSHER CABANA
Featuring "Delishus"
ZION KOSHER
Frankfurters - Beefburgers
Delicatessen - French Fries
Complete Variety of
DAIRY SPECIALTIES
Salads, Blintzes, Fish Platters
Separate Kosher Meat and Dairy Kitchens
Quickest most efficient service
Open 7 days — 6 AM to 2 AM
1012 Brighton Beach Ave.
Corner Conev Island Ave.
Brooklyn • 891 - 9200-1-2
Ask for Jerry or Barry

PITKIN TILE CO.
FULL SELECTION
of colored
FLOOR - WALL - MOSAIC
TILE
Alterations - Installations
Free Estimates
. . . or do-it-yourself at low cost
Call EVergreen 5-1550
2135 Pitkin Avenue
Brooklyn 7, N. Y.

WINTER BOAT STORAGE

Inside - Outside - or Wet

Make Your Reservations Now at the Big New
MARINERS HARBOR MARINA
Do it yourself or have our staff of experienced specialists do your
Refinishing - Woodworking
Mechanical Work of All Types
Call Louis Celente
Former owner and operator of Hudson Shore Marina, Montrose, NY
MARINERS HARBOR MARINA
3075 Richmond Terrace, Staten Island, N. Y.
KILL VAN KULL by SHOOTER'S ISLAND
Telephone: (212) 442-1175

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

—•—

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

"VENTA"
Home Improvements
Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DARBININKAS

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Leonardas Valiukas, Rezoliucijoms remti komiteto pirmininkas, atvykęs į New Yorką, šį trečiadienį rugsėjo 1, 7 v.v. Apreiškimo parapijos patalpose suinteresuotiem newyorkiečiam painformuos apie komiteto veiklą rezoliucijai pravesti senate.

Prof. dr. Julius Greimas, atvykęs iš Prancūzijos, New Yorko lietuvių visuomenei kalbės rugsėjo 3, penktadienį, Carnegie Endowment salėj (345 E. 46 St. N.Y.C.). Svečias panagrinės užsieniuose gyvenančių lietuvių ryšius su Lietuva. Kalbėtoją pristatys rašytojas Algirdas Landsbergis.

Vanda Košienė, dantų gydytoja, po ilgos širdies ligos, rugpiūčio 28 mirė St. Francis ligoninėje Roslyn, L.I. Pašarvota buvo pas Šalinskus Woodhavene. Palaidoti išvežta į Chicagą, šv Kazimiero kapines, šalia savo tėvo prof. Bronio Prapuolenio. Gedulingos mišios atlaikytos rugpiūčio 31 rytą lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne.

Mrs. Anna Ginkus, išvykusi atostogauti į Virginiją, atsiuntė Darbininkui sveikinimus.

T. Gediminas P. Jočys, O. F. M. iki šiol sėkmingai pravedęs daugybę misijų lietuviškose parapijose, šią savaitę išvažiuoja dėstyti fizikos ir trigonometrijos Šv. Antano gimnazijoje, Kennebunkport, Maine. T. Gediminas yra baigęs šv. Jono ir Fordhamo universitetus.

Lionginas Drangauskas, atvykęs iš Venezuelos, apsistojo pas Jankauskus Woodhavene. Išgyvenęs Venezueloje 19 metų, dairosi persikelti į Jungtines Valstybes. Venezueloje dirbo lig šiol kaip buhalteris. Buvo atsilankęs į Darbininko redakciją.

Angelų Karalienės parapijos vakaras įvyks spalio 24 Maspetho parapijos salėje. Vakaro programą išpildys parapijos choras ir taip pat šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos Elizabethe choras. Abu chorai uoliai ruošiasi vakaro programai.

Kazimieras Mockevičius, 49 m. amžiaus, gyv. Brooklyne, po ilgos ligos mirė rugpiūčio 28. Pašarvotas Aramiskio laidotuvių įstaigoje Brooklyne. Laidojamas iš Apreiškimo bažnyčios rugs. 1. Paliko liūdinčią motiną Ona Mockevičienę, brolius ir seseris bei kitus gimines.

JANYTĖ MATTHEWS dainuoja... Nuotr Vyt. Maželio

PASKUTINIS MŪSŲ PASIRODYMAS

New Yorko pasaulinės parodos lietuvių komitetas stovi prieš paskutinį labai svarbų lietuvių reprezentacinį meninį pasirodymą, būtent, prieš įvyksiančią Pabaltijo tautų dieną rugsėjo 5. Stovi su gerais norais bei ryžtu, bet su tuščiu iždu.

Sąmoningam bei savo pavergtą tėvynę mylinčiam lietuviui nereikia nė aiškinti, kiek daug lietuvių komitetas yra laimėjęs kenčiančios Lietuvos labui, žinoma, kartu su tais tautiečiais, kurie komiteto darbą yra parėmę savo auka. Praeitais metais didingas lietuvių pasirodymas su savo menine programa ne tik išgarsino Lietuvos ir lietuvių vardą svetimtaučių akyse, bet uždegė širdis ambasadorišku Lietuvai pasiaukojimu ir tų čia gimusiųjų lietuvių jaunuolių, kurio gegužės 15 suorganizavo sėkmingą žygį į Washingtoną ir kurie dabar ryžtingai imasi organizuoti žygį į Jungtines Tautas, reikalaudami laisvės Lietuvai.

Paskutinis mūsų pasirodymas New Yorko paviljone Pabaltijo tautų dieną neprivalo sumažinti įgytojo lietuvių prestyžo. Mieli tautiečiai, dar nepasigailėkite kelių dolerių mūsų kenčiančios tėvynės reikalui. Jūsų auka padės ne tik šauniai atlikti paskutinį pasaulinėj parodoj lietuvių pasirodymą, bet ir pagelbės pagarbiai ir tvarkingai užlaikyti ligi parodos pabaigos mūsų kryžių, kuris patraukia visų praeivių dėmesį, bei Lietuvos vėliavą, kuri plevėsuodama visiems akivaizdžiai primena mūsų pavergtąjį kraštą.

Aukas prašome siųsti komiteto vardu šiuo adresu: Lithuanian Committee for the New York World's Fair, 84-11 101st St., Richmond Hill, N. Y. 11418.

Iš anksto dėkodami už auką, prašome įsidėmėti: Nėra pasaulyj lietuvio, kuris būtų laisvas nuo pareigos pavergtai Lietuvai.

Pres. Jonas Balkūnas
Komiteto Garbės Pirmininkas
Finansų Sekcijos Globėjas
Aleksandras Vakselis
L. K-to Pirmininkas
Domas Penikas
Fin. Sekc. Pirmininkas

IRENA STANKŪNAITĖ, koloratūrinis sopranas, dainuos lietuvių programoje pasaulinėje parodoje New Yorke rugsėjo 5. Sol. Irena Stankūnaitė yra baigusi New Yorke dvi muzikos konservatorijas: Juliardo muzikos mokyklą 1956-62 bakalauro laipsniu ir Manhattano muzikos mokyklą 1963-65 magistro laipsniu. Du kartus dalyvavo minėtų mokyklų operos spektakliuose, būtent, Blondos rolėje "Pagrobime iš Seraglio" (Mozarto) ir Pirmosios Sesers rolėje 'Suor Angelica (Puccinio). Solistė Irena Stankūnaitė yra jau dainavusi kone visame rytiniame JAV pakraštyje tarp Bostono ir Floridos. Vieną kartą buvo Chicagoje. Spalio 23 važiuoja koncertui į Clevelandą, o spalio 30 — į Worcesterį. Namie dirba savo tėvo Juozo Stankūno muzikos studijoje; be to, toliau lavina savo balsą pas dainavimo mokytoją Miss Glaire Gelda New Yorke. Sol. Irena Stankūnaitė girdėsime rugsėjo 5, ateinantį sekmadienį, Pabaltijo tautų programoje pasaulinėje parodoje New Yorko valstybės paviljone. Programos pradžia 4 val. (Helen V. Kulber).

MAŽŲJŲ PROGRAMA DIDIESIEM

Rugpiūčio 25, trečiadienį, 7 v.v. New York valstybės paviljone, pasaulinėje parodoje, mažųjų grupė išpildė programą astronautų Cooperio ir Conrado garbei.

Tracy Yu — Little Internationals — vaikų menininkų sąjungai priklauso įvairių rasių vaikai nuo 3-13 metų. Šie vaikai yra rinktiniai. Jie turi turėti arba gerus balsus arba būti šokėjai.

Jų tarpe, gal būt, geriausiai pasirodė mažoji geltonplaukė lietuvaitė **Janina Matthews,** solistė Leonės Juodytės-Matthews dukrelė. Ji ne tik gražiai atrodė, bet ir nepaprastai gerai giedojo Amerikos himną ir vėliau keletą operetinių išpildymų. Publika labai šiltai priėmė mažąją talentingą Janytę.

Pažymėtina, kad ir pati L. Juodytė priklausė šios programos rengimo komitetui ir net vadovavo visos programos išpildymui.

T. Gediminas P. Jočys, O.F.M. komiteto pakviestas atkalbėjo astronautam pritaikytą invokaciją, kuri sužavėjo publiką. Kandidatas į burmistrus Screvane sveikino programininkus ir dėkojo T. Gediminui telegrama, kurią perskaitė programos vedėjas. (n)

Išnuomojamas 5 kambarių butas I aukšte Woodhavene. Tel. VI 7-5834. Teirautis bet kokiu laiku.

Pianistė Sophie Levickienė, grįžo iš atostogų iš Europos, ir pradeda pamokas nuo rugsėjo. Tel VI 6-5213 skambinti 8-9 ryte ir nuo 9 val. vak.

LFB New Yorko apygardos suvažiavimą organizuoja LFB Philadelphijos šambūris rugsėjo 25-26 d. Raugų sodyboje, 415 Main Street, Cambridge, Delran, N.J. Programa bus paskelbta vėliau.

Inž. K. Daugėla iš Bedford, N.H., su žmona soliste Stase Daugėliene, dukra Rūta ir sūnumi Linu lankėsi New Yorke, kur apžiūrėjo pasaulinę parodą, Lincoln Centrą ir kitas New Yorko įžymybes. Daugėlai buvo dr. Henriko Lukaševičiaus svečiai ir buvo sustoję jo namuose.

Kun. L. Jankus, Balfo reikalų vedėjas, išvykęs Europon, iš Vokietijos Darbininkui atsiuntė sveikinimus.

P. Montvila plačiai žinomas veikėjas ir filmuotojas, įsigijo pačią moderniškiausią filmoms rodyti aparatūrą ir dabar gali rodyti krutamus paveikslus naturalaus dydžio.

Apreiškimo parapijos gyvojo rožančiaus draugija spalio 17 d. 4 val. parapijos salėje popiet ruošia 50 m. jubiliejaus vakarienę. Bus graži programa ir skanūs lietuviški valgiai. Narės bei svečiai laukiami. Auka 3 dol. asmeniui.

Lietuvių Atletų Klubo rudens balius rugsėjo 4 Sayeva salėje programą išpildys išraiškos šokio menininkė Elena Kepalaitė.

IRENA STANKŪNAITĖ dainuos pabaltiečių programoje pasaulinėje parodoje rugsėjio 3.

Audronę Lapinskaitę palaidojus

Ispanijoje rugpiūčio 3 automobilio nelaimėje, kaip jau žinoma, buvo sužeistas kompoz. Darius Lapinskas ir jo sesuo Audrone, nuvykusi iš Amerikos į Europą atostogų — aplankyti savo brolio.. Audronė Lapinskaitė ligoninėje mirė ir jau antrą dieną, Ispanijos paprociu, buvo palaidota Palencijos mieste, nepranešant net šeimai nei JAV konsului.

Tėvai, gyveną So. Bostone, prašė sūnų Darių, kad mirusios sesers palaikai būtų parvežti į Bostoną. Lėktuvas parvežė karstą rugpiūčio 21. Laidotuvių reikalus tvarkė J. Lubino laidojimo namai.

Sekmadienį, rugpiūčio 22 Bostone lijo, bet lietuviai gausiai šermenyse dalyvavo, ir keli atsilankę kunigai sukalbėjo su šermenų dalyviais kelis rožinius.

Velionė A. Lapinskaitė studijavo Bostono kolegijoje ir gražiai baigė dvejus metus. Ji ruošėsi būti gimnazijos mokytoja. Daug Bostono kolegijos studentų atsilankė šermenyse; net ir negrai studentai atvyko pareikšti jai paskutinę pagarbą.

Skautai ir mokslo draugai studentai vietoje gėlių nupirko Šv. Petro bažnyčiai balta arnotą ir žalią kapą.

Pirmadienį, rugpiūčio 23 ryte 9 val. Šv. Petro bažnyčioje buvo gedulingos pamaldos, kurias aukojo kun. J. Klimas asistuojamas kun. J. Janiūno ir kunigo J. Svirsko. Bažnyčioje meldėsi prel. Pr. Virmauskis ir 6 kunigai svečiai iš Bostono kolegijos. Vargonais grojo Vytenis Vasyliūnas. Lietuviškas mišias giedojo Izid. Vasyliūnas. Solistas Bened. Povilavičius pagiedojo "Skubink prie kryžiaus" (J. Naujalio) ir "Viešpaties paguoda". Į N. Kalvarijos kapines nulydėjo 3 kunigai: kun. J. Klimas, kun. J. Steponaitis ir kun. M. Vembrė.

Kapuose atsisveikinimo žodį tarė Birutė Vaičjurgytė Bostono tautinių šokių grupės vardu, ir P. Kaminskas — Bostono kolegijos lietuvių ir Šv. Petro parapijos choro vardu.

Sugiedojus Angelas Dievo ir Lietuvos himną, laidotuvių dalyviai skirstėsi sunkia širdimi namo, kad susipratusi lietuvė, kultūringė mergaitė vos 19 metų taip anksti ir taip nelauktai išsiskyrė iš mūsų tarpo.. Tesuteikia jos sielai Dievas ramybę.

P. Kaminskas

BOSTONO ŽINIOS

Tautos šventės minėjime rugsėjo 12 paskaitą skaitys dr. St. Bačkis, Lietuvos atstovybės Washingtone patarėjas, dainuos sol. St. Liepas, šv. Petro parapijos choras, diriguojamas kompoz. J. Kačinsko, šoks Bostono tautinių šokių grupė, vadovaujama O. Ivaškienės.

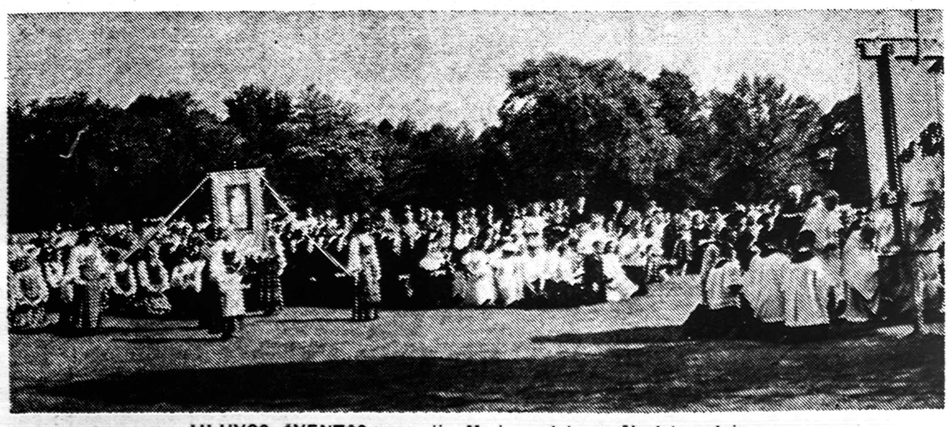
Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos suvažiavimas įvyks Bostone, tautininkų namuose (484 E. Fourth St.), spalio 9-11. Šio suvažiavimo proga bus prisiminta sąjungos 15 metų sukaktis. Į suvažiavimą maloniai kviečiami visi JAV ir Kanados lietuviai inžinieriai ar architektai.

Dail. Williamas J. Witkus, pastoviai gyvenąs Greenwich, Conn., atostogauja Cape Code, savo vasarinėje, Waquolt. Dailininkas yra pasiryžęs padaryti škicus daugelio vaizdų, kad turėtų tinkamų paveikslų būsimajai savo kūrinių parodai. Drauge su tėvu atostogauja ir jo duktė Elena, biologė, kuri už savo mokslinius tyrinėjimus yra gavusi sen. Roberto Kennedy pasveikinimą ir pagyrimą.

Balfo skyriaus pirmasis šį rudenį pobūvis rengiamas spalio 3, sekmadienį, Lietuvių Piliečių Draugijos didžioje salėje.

Inž. Kazys Kriščiukaitis, miręs rugpiūčio 25, palaidotas rugpiūčio 28 Kalvarijos kapinėse. Gedulingas mišias šv Petro bažnyčioje aukojo ir į kapines palydėjo kun. M. Vembrė; mišiose jam asistavo kun. A. Kontautas ir kun. J. Svirskas. Laidojimo koplyčioje su velioniu atsisveikino LB apylinkės pirm. A. Matješka, neolituanų vardu — inž. Vyt. Izbickas, Lietuvos universiteto Kaune vardu — inž. J. Mikalauskas, JAV inžinierių ir architektų — inž. Br. Galinis. Velionis paliko giliam liūdesy žmoną Bronę, dukterį Violetą su vyru ir 4 vaikais, brolį Joną, seseris — Eleną Mekienę ir Mariją Vaideliene (Lietuvoje).

Ona M. Lukštinskaitė -Baltis ieško savo brolio Jono Lukštinskaičio, kurs berods vadinasi Luke ir gyvena apie New Yorką. Taip pat ieškau tėvo brolio šeimos, kuri gyveno irgi apie New Yorką, žmona Ieva Daniprauski su sūnumi ir dukterimi. Jie patys arba žinantieji apie juos prašome rašyti: Anna M. Baltis, 415 Old Center St., Middleboro, Mass.

ŠILUVOS ŠVENTĖS procesija Marianapolyje praėjusiais metais.

APREIŠKIMO PARAPIJOS

PIKNIKAS

įvyks

Rugsėjo-September 5

FRANKLIN SQUARE, L.I.

Gros *Joe Thomas* orkestras
Gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė, geras privažiavimas ir laisva aikštė mašinom statyti.

Autobusas išeis 1 val. nuo Apreiškimo bažnyčios; 1:30 — nuo Šalinsku Woodhavene.
Nuo Jamaicos traukinio paskutinės stoties iki pat pikniko aikštės autobusas atveža per 15 minučių.

PLATTDEUTSCHE PARK RESTAURANT
1132 Hempstead Turnpike Franklin Square, L.I., N.Y.

Kviečiame parapiečius ir svečius dalyvauti

A†A

Studentui

BRONIUI SUZINSKUI

tragiškai žuvus auto katastrofoje, jo tėveliams ir sesutėm reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Studentai Ateitininkai

Maloniai kviečiame atvykti į **ŠILUVOS MARIJOS — MALDOS IR ATGAILOS ŠVENTĘ,**

kuri įvyks

SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 5 D., Marianapolyje, Thompson, Connecticut.

PROGAMA:

11 val. Šv. Mišios su pamokslu,
1:30 val. Kryžiaus keliai už Sibiran išvežtuosius, minint 25-tąsias metines nuo pirmųjų vežimų,
2:30 val. Procesija su Švč. Sakramentu prie Marijos šventovių Lietuvoje paveikslų.

Marianapolio Tėvai Marijonai